

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Specvlvm Privilegiorum Regularivm In Commvni

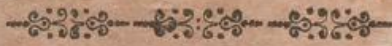
Pedro <de los Angeles>

Coloniæ Agrippinæ, 1681

Punctum VI. De Privilegiis Regularium, virtute quorum possint in suis
Ecclesiis sepelire eos, qui in eis eligunt sepulturam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61715](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61715)

stantia etiam crassa excedunt, juxta à nobis dicta tom. 2. tract. 10. de Censur. cap. 10. n. 187. Sed in foro externo, ut scienter fecisse convincatur, debet probari: quia juxta regulam juris 48. *presumitur ignorantia, ubi scientia non probatur.* § Pars verò, quæ procuravit, quòd judices Conservatores excedant, effectu procurationis sequuto, qui est excessus de facto exercitus à Conservatore, excommunicationis pœnam incurrit, à qua absolvi non potest, nisi ei, quem sic fatigavit indebitè, primò satisfaciatur integrè de expensis, ut habetur dicto cap. final. Sed talis excommunicatio non incurritur nisi à parte procurante: id est ab eo, qui in judicio est Actor, vel Reus, non à tertia persona: quia textus solum de parte Procurante loquitur. Navarrus in *Manual. c. 27. nu. 125.* à Cruce *dub. 7. concl. 2.* Lezana tom. 71. Rodriguez tom. 1. *quæst. 65. art. ultim.* § Impedientes demum, vel molestantes Conservatores Regularium ne suum exerceant Officium, incidit in excommunicationem, vel suspensionem à divinis latæ sententiæ: ex concessione Pii V. pro Dominicanis. Sed pœna prædicta lata sub illa disjunctione, excommunicationis, vel suspensionis, in hoc sensu intelligitur: ut delinquens unam dictarum Censurarum determinatè incurrat, quam ipse elegerit. Bonacina *disp. 1. de Censuris quæst. 1. punct. 7. num. 1.*

PUNCTUM VI.

De Privilegiis Regularium, virtute quorum possunt in suis Ecclesiis sepelire eos, qui in eis eligunt sepulturam.

178. **D**iversa sunt privilegia Regularibus concessa circa mareriam hujus puncti. Alia circa electionem liberam sepulturæ, quæ ab extraneis sæcularibus, laicis, & Ecclesiasticis, potest eligi in Ecclesiis, capellis, claustris, &c. Alia circa modum, quo Regularium sepultura debeat executioni mandari. Alia circa exemptionem solutionis portiois Canonice, & quartæ funeralis ex his, quæ relinquuntur ab illis, qui apud eos eligunt sepulturam. Alia circa res, & quantitatem, ex quibus solvi debeat quarta funeralis, ab eis, qui solvere tenentur. Quare punctum hoc in sex paragraphos dividemus, ut in eo distinctius procedamus. In primo agemus de his quæ pertinent ad sepulturam in communi, à quibus eligi potest, & in quo loco debent sepeliri, qui eam non elegerunt. In secundo de his qui ex jure, Ecclesiastica sepultura privantur. In tertio de privilegiis Regularium sepeliendi in suis Ecclesiis illos, qui in illis sepulturam elegerint. In quarto de portione canonica, & quarta funerali erit sermo, quæ sint? Et à quibus solvi debeant? In quinto & sexto de privilegiis exemptionis à solutione quartæ funeralis aliquibus Religionibus concessis.

Quid in hoc puncto sit agendum supponitur.

§§ 3

§ 12

§. I.

Quid sit sepultura Ecclesiastica? à quibus eligi possit? & quando non eligitur quo in loco assignanda vel concedenda?

Qualis locus dicitur sepultura Ecclesiastica?

179. **S**epultura Ecclesiastica, de qua agimus in præsentibus, est locus concavus in Ecclesiastico cæmeterio factus, in quo corpus Catholicæ conquiscit. Seu ut dicitur in l. 1. tit. 13. partit. 1. eslogar fennalado en el cæmeterio para soterrar el cuerpo del home muerto. Dicitur in cæmeterio, nomine cujus veniunt Ecclesia, Capellæ, Claustra, Cæmeteria, & omnia alia loca consecrata, aut benedicta, & ad sepulturam fidelium ex designatione Ordinariorum deputata. Si quis tamen extra hæc loca sepultus esset, ibi dicitur habere sepulchrum, sed non sepulturam Ecclesiasticam. Unde sepultura Ecclesiastica locus est Religiosus: quem supra num. 88. diximus gaudere immunitate Ecclesiæ: qualis non est sepultura in Oratorio particulari constructa; sed debet esse vel in Ecclesia, vel in Cæmeterio ab Episcopo ad hoc designato ad effectum gaudendi immunitate Ecclesiastica: ut ibidem diximus. Cæterum Regularibus concessum est in jure, cap. Nihil iniqua, cap. Nihil grave, de excessib. Prælator. ut in suis Oratoriis habeant cæmeteria, in quibus suos Contrares tumulare possint, etiam tempore interdicti: uti docet Hostiensis lib. 3. sub titul. de sepult. num. 2. & 3. § De-

crevit autem Ecclesia Christianos in Ecclesiis, vel juxta ea sepeliri debere, ut fideles ad Ecclesias venientes, & in eis sepulchra aliorum aspicientes, proprii finis memoriam habeant, & Deum pro defunctis exorare, reminiscantur: & major hæc cura esset orandi pro defunctis; licet olim non permetteretur quisquam in ra Ecclesiam sepeliri, sed omnes prope illam in cæmeteriis, præter Reges, Reginas & eorum filios, aliasve insignes personas, ut videre est in l. reg. 11. tit. 13. partit. 1. sepeliri deberent. Hodie tamen omnibus id conceditur, ut experientia comprobatur.

180. Sed ex modo dictis, quod sepultura sit locus Religiosus, insurgit difficultas, an sit Simonia vendere sepulturas, vel jus, ut tali loco aut parte Ecclesiæ nullus præter illum, qui emit, aut ejus successores sepeliatur? § Ad quam respondetur sub disjunctione, vel enim loquimur de illo loco, seu parte terræ, quæ nec benedicta est, nec deputata ad sepulturam, licet alias esset deputanda; & de hoc loco non est dubium posse absque labe Simonie vendi, etiam si forte essent in eo aliqua cadavera tumulata; sicut terra, & situs, in quo Ecclesia erigenda est, pretio potest comparari: est enim locus profanus; quia licet secundum jus civile, locus in quo aliquis sepultus est, per solam illationem mortui primitus efficeretur Religiosus, in tantum, ff. de rerum divisione; jure tamen Canonico locus Religiosus non est, nisi jam deputatus, & consecratus saltem, aut sit benedictus cap. ad abolendum. de sepul-

turis. Unde priusquam consecratur aut saltem benedicatur, cum aliis locis profanis vendi potest, cum nullam habeat spiritualitatem annexam. Sanch. tom. 1. *consil. lib. 2. cap. 3. dub. 14. num. 1.* Bonac. *de Simonia quest. 4. §. 6. num. 1.* Bordon. tom. 3. *resolut. §. 1. n. 75.* Sotus *lib. 9. de iustitia qu. 7. art. 1.* Lezana tom. 3. *verba sepultura n. 14.* § Vel loquimur de illo loco seu parte terræ ut est consecratus & benedictus, & tunc si talis locus benedictus, vel consecratus, ac proinde iam ad sepulturam destinatus, ratione consecrationis, aut benedictionis venderetur, aut pluri venderetur, esset Simonia contra Jus divinum & naturale, cum res spiritualis venalis redderetur. D. Thomas 2. 2. *quest. 10. art. 4. ad 3.* At si sepultura tali modo benedicta, non ratione benedictionis, sed ratione terræ, aut soli, in qua sita est, venderetur; non esset quidem simonia contra Jus Divinum & naturale, sicuti nec talis simonia est calicem vendere ratione materiæ, ex qua factus est, est tamen contra jus Ecclesiasticum; & sic malum, quia prohibitum, *cap. Abolenda, de sepultur. cap. non satis, cap. audivimus de simonia.* Sanchez, Lezana, Bonac. Layman. *lib. 4. tract. 10. cap. ultim. §. 4. nu. 36.* Suarez tom. 1. *de Relig. lib. 4. de simonia cap. 14. num. 29.* licet alii oppositum non improbabiler dicant. § Porro pro tali loco sepulturæ possunt stipendia recipi, non ut pretium illius, sed ut elemosyna, ad sustentationem Ministrorum Ecclesiæ necessaria, sicuti pro Missis recipi possunt, vel pro conservatione fabricæ, & pro

augmento Cultus Divini: quia æquum est, quod defuncti, qui in templo inhabitant, ad ejus reparationem & ornatum concurrant; vel quia expensæ in ea factæ exiguntur præscindendo à spiritualitate. § Etiam pro loco honoratioris sepulturæ plus accipi potest: ut si concederetur in Capella majori, in meliori, commodiori, & digniori loco: quia solum venditur honor, ut pendet ex hominum æstimatione, qui per accidens rei spirituali conjungitur. Sanch. n. 3. Lezana num. 14. Joannes de la Cruz *in director. precept. 7. quest. 4. dub. 9.* Diana *part. 2. tract. 15. resolut. §. 7.* Villalobos tom. 2. *tract. 37. difficult. 12. n. 3.* Ledesma *in summ. 2. part. tract. 12. conclus. 34.* Bordon. tom. 1. *resolut. §. 1. num. 76.* § Etiam potest recipi pretium pro perpetuo jure sepulchri, id est, pro ea obligatione, ut nullus præter eum, vel ejus successores in tali loco admittatur: quia tale jus quid temporale est, & per accidens conjunctum spirituali. Cruz, Sanchez, Suarez, Villalob, Bordon. & Ledesma *hoc num. citati.*

181. Idem quod dictum est de sepulturis, cum proportione dicitur est de Capellis, quæ solent sæcularibus dari pro loco sepulturæ. Dum semel tamen alicui est tradita Capella, & ab eo pretio debito soluta, cum pacto, ut nullus alius præter eum, ejusve successores in tali loco sepeliatur; ullo modo alius in tali loco sepeliri potest; quia est pactum justum, & sic omnino observandum; nisi justa aliqua superveniret causa: v. g. si sepeliendis sepulturam propriam

Idem quod dictum est de sepulturis, est circa capellam sentiendum.

priam non haberet, & non esset in Ecclesia, vel Cæmeterio locus communis; quia hoc est facere eleemosynam extimè indigenti, quæ de bonis alterius, etiam invito domino fieri potest. Sic Panormitan. in cap. abolenda. de sepultur. num. 5. Lezana num. 15. Bordon. num. 79. Peyrin. tom. 1. privileg. Minimor. in Constitut. 26. Leonis X. num. 22. § Sed quid si post obitum Fundatoris Capellæ, vel emptoris sepulchri alii hæredes, aut successores illius non fuerint superstites, poteritne Prælati, in eo loco alium extraneum permittere sepeliri? Responderetur affirmativè. Quia extinguunt illud jus, quod prædicti habuerunt cum jam frustraneum sit, & ad nihil ipsis deserviens, & redit libere ad Ecclesiam; ac proinde illud aliis potest concedi. Tum etiam: quia loci Sacri, qualis est sepultura, nequit Sæcularis dominium habere, l. *Quæ de tota. ff. de rei vindicat.* Sed est quasi usufructuarius, habens jus ad usum pro se, suisque successoribus, ut eis invitis, nullus ibi possit sepeliri: sed usufructuario extincto, usufructus redit ad proprietarium: ergo, &c. Sic Bordon. num. 72. Vuald. de portion. Canon. cap. 10. num. 6. Sylvest. verb. *sepultur.* quest. 6. Laciurius tit. 2. cap. 9. num. 25. Sanchez *supr.* num. 4. Lezana num. 15. & tom. 1. part. 2. cap. 11. num. 23. Peyrin. num. 49. Portel. in *respons. moral. part. 2. casu 20. n. 1.* Interim tamen insignia, inscriptiones, aut alia ad memoriam Patroni aut fundatoris ibi inscripta, delenda non sunt; quia sunt monumenta ad perpetuam rei memoriam facta cau-

sa honoris, l. 2. §. *monumentum. ff. de relig. & sumptib. funer.* Sic omnes citati.

182. Omnis homo, vir vel mulier, cum ad pubertatem pervenerit, sibi eligere poterit sepulturam ubi voluerit, etiam si sit sub patria potestate; idque facere poterit absque licentia patris: ut de filiis expresse habetur, cap. *licet pater, de sepultur. in 6. de uxore*, quæ potest sepulturam eligere absque consensu mariti, cap. *de uxore. de sepulturis.* Item servi possunt sine licentia dominorum eligere sepulturam, *juxta l. regni 3. lib. 4. tit. 5. nove recopilat.* Unde quilibet, sive Clericus, sive laicus, uxor, filiusfamilias, servus, &c. jus habet ad eligendum sibi sepulturam: & quam elegerit, in ea est omnino tumulandus, ut tenet communis praxis Ecclesiæ, & concors Doctorum est judicium, § *Potest denique pater, imò & mater, parente mortuo, pro filiis impuberibus sepulturam eligere, sicut potest pro eis testari* (est enim electio sepulturæ, quasi quædam species testamenti) & sic tenet communis consuetudo fere ubique introducta: & sic declarasse Sacram Congregationem testatur Lezana tom. 5. in *Mari Magno Prædicatorum* §. 28. num. 85. Et ab eadem Sacra Congregatione 22. Februarii 1641, (ut testatur idem Lezana tom. 3. verb. *sepultura num. 4.*) ordinatum fuit, ut Episcopus Placentinus mandaret restitui à quodam Curato suæ diocesis Patribus Minoribus cadaver ejusdam puellæ, cui pater elegerat sepulturam in Eorum Ecclesiâ; juberetque omnes

Libertus
est un-
cuique
eligere
sepul-
turam.

refundi Eleemofynas funeris. Sic ipse, & Portellus in respons. moral. tom. 2. casu 63. Diana p. 5. tract. 3. resolut. 108. Pasqualig. tom. 2. decis. 193. n. 3. N. Antonius à Spiritu sancto tract. 2. de privileg. disp. 3. sect. 4. n. 125. Villalob. tract. 31. difficult. 2. n. 2.

Quo modo electio sepulturæ sit probanda?

183. Et si fortè quæras, quomodo electio sepulturæ probetur? Respondetur hoc fieri posse, vel oretenus, vel per scripturam. Si primo modo fiat, duo aut tres testes sufficiunt: quia pro causis piis tot testes sufficiunt, cap. cum testis, de testibus. Item sufficiunt quicumque testes, ut familiares, servi, mulieres, & ex jure inhabiles ad testificandum: tales enim in causis piis admittuntur, licet etiam sint testes singulares, probantes pro diverso tempore. Peyrin tom. 2. cap. 4. nu. 52. Barbosa ad cap. in omni. de testib. num. 55. Lezana verb. sepultura, n. 11. Bordon. resolut. 51. num. 207. Pellizzar. tract. 8. cap. 5. sect. 4. nu. 144. Genuensis cap. 76. num. 8. Pasqualig. dec. 406 Bordon. num. 207. Molfesius tom. 2. tract. 13. cap. 8. num. 32. Diana 5. parte tract. 3. resolut. 106. § Quin etiam Religiosus potest esse testis idoneus de sepultura electa in propria Ecclesia: quia Religiosum in causa suæ Ecclesiæ terre posse testimonium, habetur in cap. super prudentia 14. q. 2. cap. insuper. cap. Nuntius de testibus. Nec ob id in propria causa dicitur testificari: quia causa Ecclesiæ, non est causa singulorum, sed totius corporis Ecclesiæ, cap. Qui manumittitur 12. q. 2. & testis interessatus non repellitur, quando non agitur principaliter de ejus interesse, ut probat Jalon. l. si quis

nec causam. ff. si certum petatur. Rota volum. 4. n. 11. decis. 144. Bordon. supra n. 210. Pellizzar. n. 144. § Probatur potè electio sepulturæ per scripturam, ut vel per testamentum, vel per codicillum; quæ licet aliàs invalida sint, tenet nihilominus electio sepulturæ; vel per scedulam manu propria subscriptam, vel subscriptam per duos testes ex iis, quos diximus sufficere. Lavorius titul. 2. cap. 11. num. 18. Pasqualig. decis. 405. & 406. Antonius à Spiritu sancto num. 117. Bordon. num. 207. Peyrin. Molfesius, Diana locis citatis. § Imo si aliquis habens alibi sepulturam, construit in aliqua Ecclesia Capellam cum sepultura, eo ipso eam sibi videtur eligere ad effectum ut ibi sepeliatur. Sic Antonius à Spiritu sancto, Peyrin, Pellizzar.

184. Quando quis absque sepultura electione moritur, sepeliendus est in sepulchro suorum Majorum, cap. 1. & ibi Glossa de sepultur. in 6. cap. Hebron. cap. Placuit 13. quest. 2. nisi sit alia alicubi consuetudo legitimè introducta, quæ observari debet. Quod si Majores sint dispersi, & in diversis Ecclesiis sepulti, si Pater, & Avus sint in una, & reliqui Majores in alia sepultura sepulti, in illa tumulari debet: quia sepultura mortuorum se habet sicut domicilium inter vivos: sed domiciliū acquiritur ratione Patris, & Avi: ergo etiam illa. Et quia major semper præsumitur affectus ad immedios parentes, quam ad ascendentes alios remotiores. At si Pater sit in uno loco, & reliqui Majores in alio, in isto sepeliri debet: quia textus

In quo sepulchro sepeliendus sit qui non elegit sepulturam?

T t t

dicit

dicit in sepulchro Majorum, & non parentis, ut notat Glossa in cap. is, qui de sepulchro. Si ita Majores dispersi fuerint, ut Pater sit in uno loco sepultus, Avus in alio, Proavus item in alio; is qui absque sepultura electione moritur, sepeliendus in parochia nonnullis esse videtur, quia Majores non censentur habere sepulchrum. Sed ex consuetudine sepeliendum esse in sepulchro Patris tenent Sylvest. verb. sepultura, qu. 6. Gregorius Lopez, Joannes, Andreas, quos refert & sequitur Villalobos tract. 31. difficult. 2. n. 4. Diana part. 5. tract. 3. resolut. 108. § Si Pater, & Mater sint in uno sepulchro, & in alio reliqui Majores: ex vi juris communis sepeliendus foret in isto, quia textus dicunt majores ab antiquo; & tamen nihilominus ex consuetudine in illo esse sepeliendum tenent citati. § Uxor, quæ absque electione sepulturae decedit, si ejus maritus jam fuerit mortuus, sepelienda est in sepulchro ultimi mariti, etiam si post viduitatem ad domum Patris, vel alium locum translata fuerit. Cap. is qui, § mulier, de sepulchro. quia domicilium, & honorem ab ultimo marito participat, l. Famine, ff. de sent. Si ante maritum mulier decedat, standum est consuetudini. Quod si hactenus nulla circa hoc fuerit introducta, & maritus jam sibi sepulchram preparaverit, in illa est tumulanda: eo quod una caro cum eo judicetur. Et hoc colligitur ex Cap. Unaquaque 13. q. 2. Sed si preparatum sepulchrum Maritus non habuerit, & tamen significaverit, se velle in sepulchro Majorum sepeliri, in eo etiam

mulier sepelienda est; & prædictis omnibus deficientibus, est in suo proprio tumulanda; quod si neque hoc habeat, nec aliquod eligat; in parochia, quæ illi Sacramenta ministrabat, erit sepelienda: ita sentiunt Molfesius tom. 2. tract. 13. cap. 8. numer. 22. Sylvest. sepultura, quæst. 6. Villalob. difficult. 2. n. 9. Diana part. 5. tract. 3. resolut. 108.

185. Filii naturales absque electione sepulturae decedentes, nisi in dignitate sint constituti, in sepulchro Patris sepeliri debent: spiritus in sepulchro Matris, nisi scemina sit illustris: adoptivi si vivente patre moriantur, in sepulchro Patris adoptantis; si post obitum ejus moriantur, in sepulchro Patris naturalis. Sylv. q. 8. Villalob. num. 6. § Illi verò qui nec Majorum, neque prædictorum habent sepulchra, nec electionem sepulturae fecerunt, in parochia sepelendi sunt, in qua recipiebant Sacramenta; cap. ex parte, cap. in nostra, de sepulchro. Quod si duarum esset aliquis Parochiarum Parochianus, daretur locus præventioni. Cap. duobus de rescriptis in 6. Et, si non daretur præventio, & lis esset exorta, erit Episcopi partes componere, & ad concordiam reducere. Sed si quis in urbe domicilium habens, causa recreationis, aut negotiationis in alio oppido existat, & ibi mori ut; non in loco ubi decedit, sed ubi domicilium habet, sepeliendus est, si ad eum absque periculo asportari valeat. Cap. is qui, de sepulchro in 6. § Episcopi aliique Ecclesiarum Prælati, nisi eligant sepulchram, in Cathedrali, cujus Præpositi sunt,

sunt, sunt sepeliendi. Clerici in Ecclesia ubi beneficiati, quando ipsi sepulchra Majorum non habent, ut colligitur ex textibus citatis. § Peregrini, qui non habent Majorum sepulturam, vel si habeant, nequeunt ad illam deferri; casu quo certam non elegerint, sepeliendi sunt in parochia, à qua ipsi ministrabantur Sacramenta: quia actualis habitatio in tali parochia pro domicilio ad hoc haberi, docet Abbas in cap. 1. de sepulturis.

Non possunt Religiosi eligere sibi sepulturam.

186. Religiosi autem cum velle, & nolle non habeant, eligere sibi nequeunt sepulturam: sed in Monasterio, in quo moriuntur, sepeliendi sunt; Cap. ultim. de sepulturis in 6. Si tamen extra claustra decedant, & ad Monasterium possint deferri, ad illud deferendi sunt, etiam Parochis inconsultis. Et, sic declarasse Sacram Congreg. refert Lezana tom. 1. part. 1. capite 12. num. 41. Quod si moriantur remota à Monasterio, non electa sepultura, si in eo loco non sit Monasterium sui Ordinis, sepeliendi sunt in Ecclesia parochiali, in cujus districtu decesserunt, instar secularium in itinere morientium. Rodriguez tom. 3. quest. 60. art. 3. Diana part. 5. tract. 3. resolut. 110 Sanch. lib. 5. in Decalog. cap. 14. num. 4. Qui advertunt in tali casu teneri Monasterium, expensas factas pro Religiosi sepultura, solvere, ex leg. si quis sepulchrum ff. de Religiosis & sumptib. funeral. § Novitii cum adhuc velle, & nolle habeant, sicut dimisso habitu possunt ad seculum reverti, ita sibi eligere sepulturam extra Monaste-

rium valent, Sanch. num. 14. Bordon. num. 162. Villalobos num. 13. Sed si non eligant, de rigore juris in Majorum sepulchro essent tumulandi: & si illud non habeant, in parochia Monasterii, id est, in qua illud situm est. Ex consuetudine tamen, & ex privilegiis Religionum, si electa sepulchra non habeant, vel non electa sepultura decedant, sepeliendi sunt in Monasterio, etiam si moriantur in domibus parentum, vel alio loco, ad quem retento habitu, & cum licentia Superioris, curationis, vel alterius rei causa delati fuerant. Ita Sanchez num. 10. Pellizzar. num. 133. Bordon. num. 162. & 171. Villalob. num. 13. Rodriguez tom. 1. quest. 39. art. 4.

187. Sed circa prædicta est duplex difficultas. Prima, an servi, familiares, & commensales Religiosorum, qui non eligunt sepulturam, debeant in parochia, vel in Monasterio sepeliri? Respondetur sepeliendos esse in Monasterio, etiam repugnantibus Parochis: ut constat ex diversis privilegiis, regularibus concessis. Quorum tria in medium proferam. Primum est Clementis IV. pro Minoribus: quod refert Cassarub in compend. verb. sepultura num. 2. his verbis Clementis IV. concessit fratribus Minoribus, ut eos qui in suis immorantur obsequiis, possint, cum decesserint, in cæmeteriis suarum Ecclesiarum sepelire. Secundum est Pauli IV. pro Societate, relatum in Bullatio ipsius fol. 34. sub hoc tenore: *vero, qui in ipsorum Præpositorum, & Sociorum moriuntur obsequiis, cuncta libere ministrare possint Sacramenta, & ipsos cum decedunt, in suis cæme-*

Familiares Religiosorum in Monasterio sunt sepeliendi.

terius sepelire. Tertium est Sixti IV. in Bulla, *Dum attentata*, quæ est Mare Magnum Carmelitarum, ubi famulis, & familiaribus eorum, idem concedit sub hac forma, *his vero qui vestris immorantur obsequiis, cuncta libere ministrare possitis Ecclesiastica Sacramenta, & ipses cum decedant, in vestris Cameteriis sepelire*. Sed hæc ita limitantur à Tridentino *sess. 25. cap. 11.* ut hoc tempore tanquam intelligantur de illis, qui tres conditiones habuerint copulative, videlicet: *quod actu inserviant: quod intra septa Monasterii resideant: ac sub Religiosorum obedientia vivant*; sub obedientia inquam servili, quam habent servi respectu Dominorum suorum, ut explicat Suarez *tom. 4. de Religione, tract. 10. lib. 9. cap. 4. num. 11.* Et quando dicta privilegia concedunt facultatem ministrandi prædictis Sacramenta, debet hoc intelligi de Confessione, Eucharistia, & Extrema Unctione; non autem de Baptismo, aut Matrimonio, ut docet Lezana *tom. 1. part. 2. cap. 13. à num. 13.* Igitur posse Regulares, hæc habentes privilegia, & cum illis communicantes in eis familiares, & servos modo dicto illis inservientes in propriis Ecclesiis, etiam Parochis in consilio sepelire, docent communiter Doctores, quos superfluum erit recensere. Videantur tamen Lezana, & Suarez, *locis citatis*. Pellizz. *tract. 8. cap. 5. sect. 4. num. 145* Villalob *difficult. 2. num. 15.* Bordon. *tom. 3. resolut. 51. num. 163.* Rodriguez *tom. 2. qq. regul. quest. 67. articulo 2.*

An Præ-

188. Secunda difficultas est, an

Prælati Regulares possint sibi eligere sepulturam? Respondetur, quod aliqui affirmant posse extra Ordinem eligere, quia in *cap. final. de sepultur. in 6.* solum excipiuntur Religiosi, quo nomine non veniunt in odiosis Prælati; & maxime quia ratio ibi assignata, nimirum, quod non habent velle, & nolle, illos non comprehendit; ipsi enim in aliquibus velle, & nolle habent. Ita docent Pasqualig *decis. 384* Pellizz. *num. 126.* Rodrig. *tom. 3. qu. 60. art. 1.* Sed immerito; nam sub nomine Religiosorum etiam Prælati Regulares in dicto Capite comprehenduntur: neque enim est odiosum negare sepulturam illis, qui a Religione eam deputatam habent, & quorum velle, ac nolle coarctatur intra limites suæ jurisdictionis eorum. Ceterum intra eandem Religionem possunt respective ad sua quasi territoria eligere sepulturam, Prior, scilicet in loco totius Conventus in quo voluerit, Provincialis in Monasterio, in quo maluerit, suæ Provinciæ, & Generalis intra totam Religionem ubi ipsi placuerit: quia ut diximus, velle proportionatum suæ jurisdictioni habent; quæ sicut extenditur pro Prioribus per totum Conventum, pro Provincialibus per totam Provinciam, &c. Ita etiam potestas eligendi sepulturam eidem jurisdictioni commensurari debet. Bordon. *num. 158. & 115.*

189. Mortaliter peccant Parochi, & Religiosi, qui aliquem in sepultura, in qua ex jure sepeliri prohibetur, sepelire audent; & hoc ob damnum, & injuriam illatam Ecclesiæ, cui de-

lati Re-
gulares
possint
sibi eli-
gere se-
pulturam

contra
induce-
tes ad
promis-
be-

tionem electionis sepulturæ in suis Ecclesiis. *bebatur illud cadaver, & ideo tenentur restituere corpus, si petatur: & omnes proventus ex funere perceptos. Ita docet Abbas cap. cum liberum, de sepultura. Sylvest. sepultura, qu. 11. Cæterum contra eos, qui alios inducunt ad jurandum, vovendum, vel promittendum, quod in eorum Ecclesiis velint eligere sepulturam, vel jam electam non mutare, hæc statuit Bonifacius VIII. C. 1. de sepultura. in 6. Universis Religiosis, & secularibus, Clericis cujuscumque status, & conditionis existant, in virtute sanctæ obediencie, ac sub interminatione maledictionis aeternæ, districtissime prohibemus, ne aliquos ad vovendum, jurandum vel fide interposita, seu alias promittendum inducant, ut apud eorum Ecclesias sepulturam eligant, vel jam electam ulterius non immutent. Nos enim si secus actum fuerit, electionem talem decernimus nullius penitus existere firmitatis: statuentes ut hi, qui sic elegerint, nec apud electas Ecclesias ullatenus sepeliri, nec alibi, ne contra votum, juramentum, aut promissum hujusmodi à se factum, materiam habeant veniendi, possint eligere sepulturam. Sed contra dictionem quacumque cessante, sepeliantur omnino apud alias Ecclesias, apud quas sepeliendi de jure fuissent, si alias sepultura non electa, forsit an decessissent. Si vero iidem Religiosi, vel Clerici prædictos in suis Ecclesiis, vel cæmeteriis præsumpserint sepelire, ad restitutionem tam sepulchrorum corporum, si petantur, quam etiam omnium, qua occasione sepulture illorum, pervenerint quomodolibet ad eosdem, intra decennium integraliter faciendum, ipsos obligatos esse censemus.*

Quæ nisi fecerint, Ecclesie ipse, apud quas sepulti fuerint, necnon & cæmeteria eadem ex tunc eo ipso sint, & tandiu maneat Ecclesiastico supplicia interdicto, donec ab eis facta fuerit restitutio plena omnium prædictorum. Quæ constitutio confirmata fuit à Clemente V. in Clement. cap. cupientes, de penis. Ad dita excommunicatione lata sententiæ, Papæ reservata contra sic inducentes.

190. Cæterum contra hæc decreta non operantur, nec penas in eis impositas incurrunt, qui simpliciter alium inducunt ad eligendam in sua Ecclesia sepulturam, absque juramento, voto, vel promissione sub fide data de illo: quia textus loquuntur de his, qui ad jurandum, vovendum, vel promittendum inducunt. Nec qui inducerent ad eam eligendam in testamento, vel codicillo, quia hoc non est votum, aut juramentum. Neque qui inducerent etiam cum voto, & juramento ad eligendam sepulturam in alienis Ecclesiis, non in propriis: quia Pontifex solum loquitur de inducentibus ad eligendas sepulturas in propriis Ecclesiis. Nec tæcularis laici, aut Confratres, aliquos inducentes, etiam cum juramento, aut promissione, ad eligendam sepulturam in suis Ecclesiis; quia jura solum loquuntur de Clericis, & Religiosis, sub quo nomine non veniunt laici, aut Confratres. Diana 5. part. tract. 3. resolutione 101. Villalob. tract. 31. difficult. 2. num. 18. Rodriguez tomo 3. quest. 81. art. 7. Bonacina de Cens. extra Bull. disput. 2. quest. 5. punct. 4. Bordon. tom. 3. resolut. 51. num. 181. An-

Qui sint illi, qui contra decreta superioris adducta non operantur?

tonius à Spiritu sancto tract. 2. disput. 3. sect. 4. n. 121. Lezana tom. 1. part. 1. cap. 9. num. 25. & tom. 3. verb. sepultura, num. 7. § Incurrunt autem inducentes dictas pœnas, sequuto voto, juramento, aut promissione de eligenda sepultura in Ecclesia Religiosi inducentis, etiam non sequuto effectu sepulturæ; quia in ordine ad illas solum apponitur pro effectu inductionis, & votû, vel promissio, & non actualis sepultura; sic citati. § Cæterum si in eadem Ecclesia, in qua ut sepulturam eligeret, aliquis inductus fuit, erat alias de jure sepeliendus, inductus non perdit jus ut ibidem sepeliatur, nec inducens contra dicta jura operatur: quia cessat finis, propter quem edita fuit talis Constitutio; quæ emanavit in favorem illius Ecclesiæ, in qua ille erat de jure sepeliendus; & ob id non debet retorqueri in ejus detrimentum. Hieronym. Rodriguez in compend. resolut. 128. num. 6. Portel. verbo sepultura, num. 4. Sylvest. verb. excommunicatio 7. num. 49 §. 3. Pellizzar. num. 148. Bordon. n. 185.

Exhumare cadavera gravissimum est peccatû.

191. Qui corpus jam sepultum exhumaret in eum finem, ut expoliaret, gravissimum peccatum committeret: & ideo in l. 3. ff. de sepulturarum violat. & l. reg. 14. titul. 7. partit. 1. conceditur contanguineis jus, adversus hujusmodi hominem propter injuriam & offensam agendi. Cæterum ad restitutionem eorum, quæ abstuleri, non tenebitur; cum talia pro derelictis habeantur, sub terra procul dubio consumenda. Villalobos tom. 2. tract. 31. difficult. 6. num. 1

Sed sepulchra violantes: scilicet illa frangentes, deformantes, aut cadavera spoliantes, infamiam incurrunt; & consequenter irregularitatem, cap. infames, quest. 1. Deinde non possunt etiam corpora exhumari sine licentia & consensu Episcopi, ut transferantur de uno loco in alium, vel ut à Curia seculari recognoscantur; ut habetur in Cap. Corpora Sanctorum, de consecrat. distinct. 1. l. nemo hominum, C. de Relig. & sumptibus funer. Quod intelligit ut de corporibus perpetuè sepulturæ traditis; non de illis, quæ per modum depositi, in aliquo loco sunt sepulta: ut tradunt Lezana num. 21. Villalob. num. 4. Hieronym. Rodriguez in compend. resolut. 227. num. 25. Et subintelligitur quando non adest necessitas inde corpora extrahendi, v.g. ad Ecclesiæ, vel Capellæ renovationem, vel ad alium justum & pium effectum. § Sed Prælati Regulares ex privilegio Leonis X. possunt in suis Ecclesiis, & Capellis exhumare corpora defunctorum, & ad alias sepulturas in eisdem Ecclesiis transferre, cum consensu eorum, quorum interest, etiam si ibi essent perpetuo sepulta; quod licet vivæ vocis oraculo fuerit concessum, ante Gregor. XV. jam tamen insuper per Bullas est confirmatum, ut constat ex dictis cap. precedenti, num. 61. & proinde in suo robore manere, tenent Rodriguez & Navarrus, quos refert, & sequitur Lezana tom. 5. in Mari Magno Carmelitarum. nu. 346. Diana 2. part. tract. 2. resolut. 120. Antonius à Spiritu sancto supra num. 127. Villalob. difficult. 6. num. 5. Celsi pe-

pedes de exempt. disput. 249. Pellizz. tract. 8. cap. 1. sect. 4. Qui duo ultimi addunt, quod in illo casu, quo corpus exhumari deberet, ut à Curia seculari inspiceretur, ad capiendam informationem de homicidio, posset Prælati Regularis ex vi hujus indulti Leonis X. licentiam præbere, etiam Episcopo inconsulto: quia cum is concesserit facultatem exhumandi cadaver, pro casu quod est transferendum ad alium locum, à fortiori concessit, ut possint Regulares exhumare cadaver ad breve tempus, quale requiritur, ut inspiciatur.

§. II.

Quibus ex jure neganda sit sepultura Ecclesiastica?

Enumerantur hi, qui jure privantur sepultura. 192. In Rituali Romano à Paulo V. composito, & ordinato folio 144. recensentur omnes, qui ex jure sunt Ecclesiastica sepultura privati; dum statuitur non esse concedendam Ecclesiasticam sepulturam Paganis, Judæis, Infidelibus, Hæreticis; eorum fautoribus, Apostatis à fide, schismaticis, publicis excommunicationis majori excommunicatione, interdictis nominatim, & iis qui sunt in loco interdicto, eo durante; seipso occidentibus ob desperationem, vel iracundiam, nisi ante mortem dederint signa pœnitentiæ; morientibus in duello, etiam si ante obitum dederint pœnitentiæ signa, Manifestis, & publicis peccatoribus, qui sine

pœnitentiâ perierunt; illis, de quibus constat publicè, quod nec semel in anno susceperint Sacramenta Confessionis, & Communionis saltem in Paschate, & absque ullo signo contritionis obierint. Infantibus item mortuis absque baptismo. Sed additur: *Ubi verò in prædictis casibus, dubium occurrerit, Ordinarius consultatur.* Et merito sane supradictis negatur Ecclesiastica sepultura; quia hæc solum illis concedenda est, qui capaces sunt orationum, suffragiorum, & precum, quæ in Ecclesia fiunt à fidelibus; sed illorum incapaces sunt, qui in peccato mortali (ut de supradictis præsumitur) decesserunt, ergo, &c. § Ad supradictos casus omnes alii reducuntur, qui in jure possunt reperiri, & præsertim ad illum de manifestis peccatoribus, sub quo nomine comprehenduntur sacrilegi, adulteri, usurarii, blasphemii, Religiosi proprietarii, &c. § Manifestus autem peccator dicitur ille, cujus grave peccatū constat ex publica ejus confessione, vel ex evidentiâ facti quatenus mali, quod nullâ tergiversatione cellari, nec explicari potest aliter, quam sub ratione mali si publicè fiat, ut nimirum coram populo vidente, & sciente tale factum, esse delictum grave, sitque proinde notum majori urbis parti. Nec tamen ad incurrendam privationem Ecclesiasticæ sepulturæ requiritur talibus esse assuetum peccatis, sed sufficit si semel deliquerit: quia per unicum actum verificatur quod aliquis sit Peccator, & fiat dignus excludi ab æterna beatitudine. Ita Sanchez lib. 7. de matrim. disput. 91 num.

num. 32. Megala lib. 3. de censur. cap. 1
num. 28. § Porro in his casibus etiam
Religiosi, & Moniales quantumvis
alias exemptione gaudeant, privan-
tur Ecclesiastica sepultura: quia Pau-
lus V. loquitur de omnibus Christi
fidelibus, cujuscumque status, condi-
tionis, & ordinis; sub quo verborum
tenore potuit comprehendere etiam
Regulares, cum sit omnium superior
& Legislator.

Quid in dubio facien- dum? 193. In dubio autem an cadaver sepeliendum sit in Ecclesia, an extra? procul dubio debet in Ecclesia sepe- liti, ut colligitur ex Cap. non estimemus 13. quest. 3. Cap. sacris 12. de sepultura. Et id quidem merito, quia jus possidet, ut sibi sepultura sacra concedatur: & in dubio melior est semper conditio possidentis. Proinde ita sentiunt D. Antonin. part. 3. tit. 20. cap. 5. §. 9. in fine. Lavor. tit. 2. cap. 12. in fine. Bordon. resolut. 51. numer. 196. Sed si res certa sit, si ve dubia, nemo est privandus Ecclesiastica sepultura, & extra eam sepeliendus, nisi prius per sententiam Ordinarii constet, esse reum talis criminis, quod sit obnoxium privationi Ecclesiasticæ sepulturæ, & dignum tali pœna, decessisse: quia illa privatio sepulturæ est pœna gravissima, cum privetur aliquis per eam aliorum orationibus, & suffragiis, multisque subsidiis spiritualibus: sed pœna etiam privativa non incurritur, nisi post sententiam judicis, saltem declaratoriam criminis, etiamsi incurri in jure dicatur ipso facto, nulla expectata judicis sententia, ut diximus tract. 11. de legibus, cap. 2. num. 59. ex-

go, &c. Itaque sic docent Bordon. supra num. 125. Pellizzar. tract. 8. capite 5. sect. 4. num. 148. § Sed solus Episcopus, vel ejus Vicarius Generalis, hic venit nomine Ordinarii, ad effectum ferendi prædictam sententiã, etiamsi cadaver deferendum esset ad Ecclesiam Regularium: quia cum initium sepulturæ sit elevatio cadaveris, quæ spectat ad Parochum; consequens est, quod solus Episcopus, qui est ejus superior, ferat in hac materia sententiam. At si cadaver fuerit Religiosi, de quo dubitatur, an sit capax sepulturæ, non amplius hoc pertinet ad Episcopum, sed ad superiorem Religionis localem: quia initium, medium, & finis sepulturæ ad eum spectat; & ideo tali negotio expediendo, non erit superioris Prælati judicium expectandum. Ita Bordon. num. 126. & 127.

194. Ceterum descendendo ad Quid casus particulares, à Paulo V. recen- not bo sitos, prætermittis Judæis, Paganis, pœna Hæreticis, &c. & eorum receptoribus, & auxiliatoribus, de quibus ibi sepelitur expresse sit sermo, & in cap. Ecclesia, de consecrat. dist. 1. Cap. sanè 24. quest. 2. asserendum est, quod pueri non baptizati, etiamsi sint filii Christianorum, extra Ecclesiam sunt sepeliendi; & hoc non in pœnam criminis personalis, cum tale non habuerint, sed quia peccato originali infecti obierunt, & sic à regno Cœlorum exclusi supponuntur: proindeque orationum, & suffragiorum incapaces censendi sunt. Secus dicendum est de infantibus mortuis in utero matris defunctæ adhuc existentibus: quia tales

tales, non censentur Personæ moraliter distinctæ à matre. Secus dicendum etiam de pueris, de quibus dubitatur an sint, vel non sint baptizati quia ut dicebamus, in dubio, tiadendus est defunctus Ecclesiasticæ sepulturæ: ac demum de Catechumenis, qui licet non sint baptizati baptismi aquæ; præsumuntur tamen baptizati fuisse baptismò fluminis, & in voto baptismum fluminis recepisse, nisi fuerint tales, qui cum possint recipere Baptismum fluminis, eum tamen recipere neglexerunt: quia præsumuntur in peccato mortali decessisse, ut colligitur ex Concilio Braccharensi, cap. 34. & 35.

Excommunicatus & interdictus 195. Excommunicatus denuntiatus, qui antequam absolveretur, defunctus est, non potest in loco sacro sepeliri, etiamsi dederit signa contritionis, & doloris: quia æquum non est, quod cum mortuo communiceamus, quem vivam vitare tenebamur, ut habetur *Cap. sacris, de sepulturis, & aliis textibus à nobis tom. 2. tract. 10. de Censuris, cap. 3. num. 73. adductis.* Ubi etiam diximus hoc intelligendum esse de excommunicatis vitandis, & non de toleratis. Quod si in loco sacro sepulchrum fuerit vitandus excommunicatus, exhumandus est, & foras projiciendus, si ab aliis corporibus discerni possit, ita habetur dicto *Cap. sacris, citat.* Et, Ecclesia solemni aspersione reconcilianda est, & purganda, quia polluta fuit, ut constat *Cap. consulisti, de Consecrat. Ecclesiar. in 6.* Si dederit signa poenitentiae ante mortem, absolvendus est antequam sepeliatur, *cap. à nobis 1. de sen-*

sentia excommunicationis. Si verò contingat ante absolutionem sepeliri, non est exhumandus, sed absolvendus; dum tamen hæredes prius petierint absolutionem, juxta *Glossam Cap. ad hac, de privileg. Cap. si civitas, verbo sepeliri, de sententia excommunicationis in 6.* § Interdicti portò personaliter & specialiter, non possunt in sepultura laeta sepeliri; uti in dicto decreto jubet Paulus V. & ita habetur in *Clementin. 1. de sepulturis, cap. Episcoporum, de privilegiis in 6.* Nec tempore interdicti localis, in loco interdicto generaliter, vel specialiter, possunt cadavera sepeliri, uti constat ex *Cap. quod inter, de poenitentis, & remissionibus, & ex Cap. Episcoporum, de privilegiis in 6.* Qualiter autem Clerici possunt sepeliri in loco sacro tempore interdicti localis, & Religiosi illi, qui Bullam cruciatam receperunt, & de aliis huc spectantibus, latè diximus *tract. 10. de Censura, citato, cap. 6. punct. 6. per totum.*

196. Item qui in duello moritur privatur Ecclesiastica sepultura, etiamsi cum signis doloris, & contritionis obierit, ut in dicta Constitutio Pauli V. habetur, & in Tridentino *sess. 25. cap. 19. de Reformat.* necnon in aliis textibus: Et hoc non solum intelligendum est de provocante, sed etiam de admittente, nisi in illis casibus, in quibus diximus *tom. 2. tract. 10. de Censuris, cap. 4. punct. 3. per totum,* duellum posse honestari, & licitum reddi: quod quidem tunc merito concessimus; & nunc quoque libenter concedimus. Ratio autem dictorum in hoc numero est, quia in

Qui in duello moritur, extra Ecclesiam sepeliendus est.

duello morientes, in gravissimo decedunt peccato. Tum etiam: quia sunt excommunicati per Tridentinum, & alios textus. Verum difficultas est inter Doctores, an qui in duello vulnerati, decedunt postea extra locum duelli, privandi sint Ecclesiastica sepultura, etiamsi doloris signa dederint: imo etiam si Sacramenta receperint. Aliqui id affirmant: quia per illud *in duello* secundum illos non denotatur locus materialis conflictus, sed quod in duello vulneratus ex eodem vulnere decesserit. Sic Bordon. *resol. 51. num. 111. Lavor. tit. 12. num. 16.* Peregrin. & Sanctius citati à Diana statim adducendo. Sed nos cum hæc sit pœnalis lex, & restringenda, locum duelli, locum ipsius conflictus interpretamur. Unde si quis vulneratus in duello fuerit, & postea extra locum duelli moriatur, privandum eum non esse Ecclesiastica sepultura judicamus, si cum signis pœnitentiæ decedat. Sic alii citatis, Diana *part. 2. tract. 16. resol. 52. & p. 4. tract. 4. resol. 192. §. verum. & p. 5. tract. 2. resol. 99. §. notandum. & p. 7. tract. 11. resol. 44.* Imo etiam Portel. *in respons. moral. p. 3. casu 10 num. 3.* quem videtur sequi Diana *p. 4. tract. 4. resol. 192.* sic intepretatur illud *in duello*, ut significet idem, quod in ipso conflictu duelli: quia qui sic moritur, decedit evidenter in peccato mortali; quod tamen dici non potest de eo, qui finito conflictu, in loco duelli, cum signis doloris, & pœnitentiæ moritur, qui licet excommunicatus sit, non tamen est vitandus, cum non sit nominatim denunciatus, nec pro-

inde de illorum numero, quos privari Ecclesiastica sepultura diximus *tract. 10. cap. 3. n. 37.*

197. Ad hunc casum duelli reducitur casus illius, qui in torneamentis moritur: qui privatur Ecclesiastica sepultura, *cap. Ecclesia, de consecratione, distinct. 1. cap. sanè 24. q. 2.* quod intelligendum est de torneamentis periculosis, & non extendendum ad casum, quo quis in ipso loco torneamenti quidem vulnus accipiat, sed postea peracta pœnitentia moriatur: Cujus tamen oppositum tenent Lezana *verb. sepultura, num. 15.* Sylvest. *eodem verbo, quest. 9.* Villalob. *tract. 31. difficult. 3. num. 2.* Sed quia hoc tempore tale genus torneamenti vix est in usu, in eo non est immorandum. §. Etiam usurarius manifestus nisi pœniteat, & restituat quæ per usuras acquisivit, vel cautionem de restitutione præster, privandus est Ecclesiastica sepultura, *Cap. quia, de usuris, cap. quamquam eod. tit. in 6.* Sed circa hoc vide quæ diximus *tom. 3. tract. 14. de contract. cap. 3. punct. 14. per totum.* §. Deinde etiam Religiosi proprietarii debent privari Ecclesiastica sepultura, *Cap. Monachi 2. de statu Monach. ibi: Qui in extremis cum peculio inventus fuerit, & digne non pœniterit, nec oblatio pro eo fiat, nec inter Fratres recipiat sepulturam, & Cap. cum ad Monasterium. eod. tit. ibi: Quod si proprietarius apud quemquam inventus fuerit in morte, ipsa cum eo in signum perditionis extra Monasterium in sterquilinio subterretur.* Quæ quomodo intelligenda sint diximus *tom. 3. tract. 13. de restit. cap. 6. num. 8.* Alia circa hoc ipsum

Morientes in torneamentis sicut etiam usurarii, Religiosi proprietarii, privantur Ecclesiastica sepultura

vie

videri poterunt apud Dian. p. 4. tract. 4. resol. 23. Bordon. resol. 51. num. 131. Portel. verb. sepultura, n. 11.

Peccator publicus 198. Peccatores publici, & mani-
festi in quocumque genere peccati, non
privatur nisi dederint signa pœnitentiæ, non
sepultu- sunt sepeliendi in loco sacro, quia
raEccle- absque pœnitentiâ in peccato mor-
siastica. tali præsumuntur decessisse, ut in di-
cto Pauli V. decreto habetur, & cõ-
muniter à Doctoribus asseritur: Signa
autem pœnitentiæ, aut contritio-
nis, (quæ quoad præsens idem esse
judicatur) cum qua peccator præsu-
mitur decessisse emendatus, est peti-
tio veniæ, desiderium Confessarii
externo signo expressum, tussio pe-
ctoris, genuflexio, invocatio Dei, B.
Virginis, & Sanctorum, suspiria ad
Deum, deosculatio rei sacræ, & simi-
lia; dummodo in his casibus, ac de
his signis habeatur probatio per unũ
testem. Lavor. tit. 2. cap. 12. num. 21.
Lezana verb. sepultura, num. 25. Nal-
dus in summ. eodem verbo num. 6. Ex
quo infertur quòd extra locum sa-
crum sepeliendæ sunt meretrices, cõ-
cubinarij, usurarii, & omnes qui in
flagranti delicto occiduntur, nisi quis
attestetur eos signa pœnitentiæ ante
mortem dedisse; & ideo in Cap. fures,
de furto, cuidam latroni, qui fuerat
in flagranti occisus, sepultura nega-
tur. Unde probat etiam Navarr. in
dicto cap. & ex illo Villalob. difficult. 3.
num. 10. quod si maritus uxorem
aut adulterum in flagranti delicto
adulterij occidat, non sint isti in se-
pultura Ecclesiastica sepeliendi. Sed
Doctissimus Noster Lezana num. 23.
ita loquitur circa hunc casum. (Pec-

catores autem, seu illi qui existiman-
tur in peccato mortali decessisse, &
tamen non constat certò impœni-
tentes mortuos illos fuisse, quales
sunt qui mortui fuerunt in torneamẽ-
tis taurorum, & adulteri deprehensi
in adulterio, ac idcirco interfecti à
marito, quamvis nulla signa contri-
tionis dederint, in loco sacro sepeliri
debent, uti docet Joannes Sanctius
in selectis disput. 36. nu. 3. & 4.) Idem
habet Mendoza 2. 2. disp. 76. sect. 1.
§. 21. asserens quemlibet peccatorem
publicum mortentem absque signis
doloris, dummodo non constet evi-
denter impœnitentem fuisse mor-
tuum, in sepultura sacra posse tumu-
lari; quia potuit salvari per confessio-
nem occultam; quod etiam videtur
amplecti Diana 5. part. tract. 3. reso-
lut. 99.

199. Privantur etiam Ecclesiastica
sepultura, qui semel in anno pro-
prio sacerdoti confiteri, & Euchari-
stiæ Sacramentum in Paschate sum-
mere, notoriè, & absque probabili
excusatione intermiserunt, ut habetur
in dicto Decreto Pauli V. & in Cap.
omnis, de pœnitentiis, & remissionibus.
Qui tamen in anno unum ex his Sa-
cramentis recepit, non debet Eccle-
siastica carere sepultura: quia præsu-
mitur bonus fidelis; vel si esset
occultus peccator, carere non de-
beret, quia textus de notorio loqui-
tur; idque meritò statuitur ne ex ca-
rentia sepulturæ manifestetur pecca-
tor occultus. Sic Lavorius capite 12.
num. 22. Bordon. resolut. 51. nu. 115.
Sed notandum est, quod non statim,
ac publicè scitur aliquem in Paschate

Qui saltẽ
sentel in
anno nõ
fuit con-
fessus,
nec in
Paschate
commu-
nicavit,
non est
sepeliend-
us in
loco
sacro.

non communicasse, dene ganda est ei Ecclesiastica sepultura; quia forte alicui occultè confessus fuit, qui ob aliquam urgentem causam, illi ne communicaret, præcepit; cumque in dubio nullus præsumendus sit, suam spiritualem salutem negligere, ille quoque credendus est se dignum reddidisse Ecclesiasticam sepulturam ut prebat textus in cap. sancimus 8. quæst. 7. Proinde docet bene Navarrus locis citatis, & ex eo Villalob. difficult. 3. n. 10. quod semper delinquens excusandus est, quantum fieri potest: & aliqua excusatione rationabili inventa, liberandus est ab infamia criminis, & sepulturæ sacræ tradendus; quod in hoc, & in aliis casibus enumeratis, necnon præcipue in sequenti semper est præ oculis habendum,

Occidētes seip-
sos ex
despera-
tione,
nō sunt
sepelien-
di in lo-
co sacro.

200. Qui seipsum ex desperatione occiderit, in loco sacro sepeliendus non est, juxta ordinationem Pauli V. & idem habetur in Cap. ex parte 1. de sepulturis. & Cap. placuit, 23. quæst. 5. Sed hoc intelligendum est de eo, qui ex desperatione, vel iracundia deliberata se occidit; non verò de illo, qui ex infania vel furore rationem absorbente, aut etiam casu, vel ex ignorantia, putando se in eo obsequium præstare Deo, sibi vitam ademit. Nec de eo, qui se volens occidere, antequam moriatur signa aliqua pœnitentiæ dedit. Unde si quis intra cubiculum clausus, reperitur suspensus, sed genibus flexis, sive coronam vel imaginem præ manibus habens, in loco sacro sepeliendus est; quia præsumitur mortuus cum signo pœnitentiæ. Ita Lavor. tit. 2. cap. 12. num. 31. Portel,

verb. sepultura, num. 1. Bordon. n. 118. Neque ex eo, quod aliquis suspensus reperitur, aut gladio confossus, aut in puteum demersus, vel in flammam projectus, aut ex culmine præcipitatus, desperate decessisse est præsumendus; quia fortasè ab alio fuit occisus, & ut tegetetur crimen, illo, vel alio modo fuit projectus; vel sanè ratione privatus, & phrenesi captus id fecisse judicandus est: amor enim vitæ non ita facile vincitur, nec est credibile aliquem nisi insanum, ob quodvis malum vitandum, malum omnium gravissimum, cujusmodi est vitæ privatio, & æternæ salutis dispendium voluisse ex seipso amplecti. Unde nisi ex evidentissimis signis, aut conjecturis constet, aliquem à se, & non ab alio occisum fuisse, idque ex iracundia, aut desperatione deliberata, non verò ex errore, aut ex infania, vel alia passione rationem penitus absorbente, tradendus est sacræ sepulturæ: quia si in omnibus causis criminalibus probationes evidentissimæ requiruntur, ut reus etiam auditus conderneretur, l. sciant cuncti, ff. de probationibus, & Cap. sciant cuncti 11. quæst. ultim. quanto magis in ista, in qua agitur de condemnatione re ipsi inaudito, qui pro se nihil opponere potest. Item nisi evidentissimè probetur oppositum, semper reus de quo in præsentia agitur, excusandus est. Sic Villalob. tract. 31. difficult. 3. num. 4. Navarr. consil. 9. de sepult. lib. 3. Rodriguez tom. 3. quæst. 71. artic. 1. Joannes Sanctius in select. dub. 36. n. 14. Pellizzac. tract. 8. cap. 5. sect. 4. nu. 148. Diana part. 5. tractatu 3.

resolut. 100. & part. 6. tract. 7. resolut. 47.

Peccat mortaliter, qui privatū sepulturā à jure, cumulat

201. Sed inquires, quale peccatum committant, & quas pœnas incurrant, sepelientes defunctum in loco sacro, qui dictis casibus prohibitis est obnoxius. Respondetur, quòd Parochi, vel Religiosi aliquos sepelientes, qui ex juris statuto privati sunt sepultura, mortaliter peccant: quia in re gravi faciunt eontra Ecclesiæ prohibitionem; quam ob rem etiam pœnas recensendas incurrunr, & tenentur restituere corpus, & qui à quid ratione illius perceperunt; ut constat ex Cap. cum liberum, de sepultur. & ita docent Sylvest. quest. 9. Angelus verbo sepultura, num. 39. Barbosa quem refert, & sequitur Lezana tom. 3. verb. sepultur. num. 24. Porro si quis ex supradictis, in loco sacro fuerit sepultus, exhumandus est, si discerni possit ab aliis fidelibus; aliàs non, Cap. sacris de sepultur. Cap. Ecclesie 1. & 2. distinct. 4. de Consecrat. Imò si cada ver sepultū fuerit intra Ecclesiam Regularium, potest Episcopus illius exhumationem illis præcipere, si illi denegari debuerat sepultura, quia publicè excommunicatus, usurarius, interdictus, quia ipis ita conceditur, ab ogatis omnibus privilegiis in contrarium in Clementin. eos, de sepulturis. Sed si ob alios casus sit illi sepultura indebitè concessa, & si Prælati exterrare corpus teneatur, & foras projicere, id Episcopus præcipere non potest ob exemptionem ab ejus jurisdictione Ecclesiæ regularis, ratione cujus se habet, ac si extra Dioccesim esset sepultum cadaver,

Pelliz. supra n. 176. Sylvest. verb. sepultura, n. 16.

202. Præter hæc duplex assignatur in jure excommunicatio contra sepelientes in loco sacro eos, qui indigni sunt sepultura Ecclesiastica. Prima habetur in cap. quicumque 2. de hæreticis in 6. ubi sic dicitur: Quicumque hæreticos, credentes, receptatores, defensores, vel fautores eorum scienter præsumpserint Ecclesiastica tradere sepultura, usque ad satisfactionem idoneam excommunicationis sententia se noverint subjacere; nec absolutionis beneficium mereantur, nisi propriis manibus publicè extumulent, & projiciant hujusmodi corpora damnatorum. Secunda habetur in Clementina 1. de sepultur. his verbis: Eos qui propria temeritatis audacia defunctorum corpora, non sine contemptu clavium Ecclesiæ, in cæmeteriis interdicti tempore, in casibus non concessis à jure, vel excommunicatos publicè, aut nominatim interdictos, vel usurarios manifestos scienter sepelire præsumunt; decernimus ipso facto, excommunicationis sententia subjacere. A qua nullatenus absolvantur, nisi prius ad arbitrium Dioccesani Episcopi, eis quibus per præmissa, fuerit injuria irrogata, satisfactionem exhibuerint competentem.

203. Neutra tamen ex his duabus excommunicationibus incurritur ab iis; qui in aliis casibus hoc paragrafo assignatis tradunt sepulturæ Ecclesiasticæ, aliquem ea privatum, sed primam tantum incurrunr, qui hæreticos, eorum fautores, receptatores, &c. sepeliunt. Secundam, qui tempore interdicto, vel nominatim inter-

Duplex excommunicatio contra sepelientes in loco sacro privatos Ecclesiastica sepultura.

Qui incurrant duplicè suprapositam excommunicationem?

dictum, vel publicè excommunicatum, aut usurarium manifestum sepeliunt. § Sed cum in utriusque excommunicationis formula dicatur: *Qui scienter præsumpserit cum temeritate*; ideo scientia, præsumptio, & temeritas copulativè requiruntur ad eas incurrendas; tunc igitur quis temerarie sepelire dicitur alium, cum sciens defunctum declaratum fuisse indignum sepulturâ; nihilominus illum sepelit in loco sacro, vel de facto in eo sepelivit: quamvis ignorantia, & inadvertentia excuset, ut patet ex à nobis dictis tom. 2. tract. 10. de censuris, cap. 1. num. 198. § Nominè autem Ecclesia, in prima excommunicationis formula, & cœmeterii in secunda, venit Ecclesia vel cœmeterium, vel quicumque alius locus ex designatione Ordinarii, ad sepulturam fidelium designatus, eò quòd mens legislatoris sit, ut similes peccatores careant Ecclesiastica sepultura, qualis est illa, quæ construitur in Ecclesiis, cœmeteriis, &c. ut notat Gloss. in dicta Clemen. 1. de sepult. verb. cœmeterium. § Demum per sepelientes, qui in prædictis textibus dicuntur incurrere excommunicationem, non tantùm intelliguntur funus comitantes, nectantùm Clerici canones, crucem portantes, campanas pulsantes, vel corpus ad sepulturam deferentes; nec solum illi, qui propriis manibus corpus defuncti attollunt, in sepultura deponunt, & terra cooperiunt, ut plures probabiliter asserunt; sed etiam mandantes, & procurantes, quod defunctus in loco sacro sepeliatur, & ad id authoritative

concurrentes, uti cum citatis Hugol. Palao, Conincho, Suarez, Trullenchio, Diana, diximus tract. dict. de censuris, c. 3. punct. 7. à n. 78.

§. III.

An, & quomodo eligentes in Ecclesiis Regularium sepulturam, possint ab eis sepeliri?

204. **L**iberum est omnibus Christi fidelibus, sive Clerici sint, sive laici eligere sibi sepulturas in Ecclesiis Regularium; & sive eligant illas, sive non eligant, si tamen in Monasterio suorum majorum habeant sepulchra, in eis potest Regulariter ipsos sepelire, tam cum habitu Religionis, quam absque illo Ita habetur tum ex Jure Communi, in Cap. ubicumque 13. quest. 2. & in Cap. Agapetus 16. quest. 1. & in Clementin. Dudum de sepulturis. Tum etiam ex privilegio Clementis IV. Martini IV. Bonifacii VIII. Sixti IV. Pii V. Clementis V. & aliorum: ut videre est apud Casarubios in compend. privileg. Mendicant. verb. sepelitis, & sepultura, num. 8. & 13. Barbosa de Jure Ecclesiast. lib. 2. ca. 10. num. 21. Lezana tom. 1. part. 7. c. 1. num. 21. & prædicta electio sepulturæ, nec à Parochis, neque ab Episcopis, neque à quocumque alio impediti potest. Riccius in praxi, part. 4. resolutione 293. Hieronym. Rodrig. in compend. qq. Regul. resol. 128. Borodon. tom. 3. resol. 51. num. 7. § Quæ privilegia, & jura etiam concessa cen-

consentur Monialibus, ita ut quicumque, sive vir, sive foemina in earum Ecclesiis, vel coemeteriis, sed extra earum clausuram, sepeliri valeat. Ratio est: quia in pluribus ex dictis privilegiis expressè nominantur. Tum etiam: quia communicant in privilegiis cum Religiosis sui Ordinis, ut diximus *cap. 1. num. 91.* Ac deinde: quia ita tenet praxis, & consuetudo totius Ecclesiae. Tum denique; quia sic declaravit sacra Congregatio sub Gregor. XV. Ideoque sic tradunt *Portel. verb. sepultura, num. 14. Bordon. num. 83. Lezana tom. 1. part. 2. cap. 1. n. 31. Antonius à Spiritu sancto supra n. 123.*

Parochi peccant mortaliter, qui impediunt, quò minus fideles apud Regulares sepeliantur. 205. Ita liberum est unicuique in Monasteriis regularium eligere sepulturam, ut, ne à tali electione fideles retrahantur, minimè possint Parochi plus exigere pro associando corpora, in Ecclesiis Regularium tumulanda, quam si ad Parochiam ducerentur. Et ideo communiter Doctores asserunt peccare mortaliter Parochos peccato Simoniae & iniustitiae talia exigentes, & tenei ob id damnis, quæ Regularibus inde proveniunt, satisfacere. Tum quia talis exactio moralis violentia est, retrahens fideles, ne in Regularium Ecclesiis sepeliantur. Tum etiam: quia id prohiberetur est ipsis in *Cap. audivimus 4. de simonia, Cap. non sunt 8. Cap. cum in Ecclesia, eodem titulo.* Tum denique: quia Clemens VIII. in Bulla quæ incipit: *Expositum*, apud Rodriguez in *Bullar. fol. 1205.* sub excommunicatione Papæ reservata, præcepit Parochis Indiarum, ne plus pete-

rent pro associando corpora, in Ecclesiis Regularium sepelienda, quàm pro illa deferendo ad Parochiam accipere solent. Quam Constitutionem confirmavit Urbanus VIII. litteris datis in forma Brevis 11. Maii anno 1638. in quibus locorum Ordinariis commisit, ut providerent, & decernerent; *Ne Parochi plus percipere possent ex sepulturis, quæ fiunt in Ecclesiis Regularium, quàm ex eis, quæ fiunt in propriis secularium Clericorum.* Unde constat & peccare mortaliter, & incidere in excommunicationem positam à Clemeate VIII. omnes Parochos ubivis locorum, contra dictas Constitutiones plus exigentes; eò tamen, quòd licet sit pro Indiarum Parochis expressè posita, est per modum declarationis juris Pontificii, & naturalis expedita, ne videlicet aliquis ultra id, quod sibi debetur, exigat, & sic obligare ubique, tenent *Portellus in addisament. verb. sepultura, num. 2. Lezana tom. 3. verb. sepultura, num. 5. Peyrin. tom. 3. cap. 4. num. 8. Antonius à Spiritu sancto num. 133. Pelliizz. supra n. 173.*

206. Sed circa dicta nota primò: Aliqua Sacram Congregationem Episcoporum, & Regularium declarasse circa dicta die 1. Februarii 1640. ut testatur Lezana *suprà*, quod quando Parochi non interveniunt associationi corporis defuncti, qui eligit sepulturam in Ecclesia Regularium; possunt quidem habere emolumenta, quæ illis propter jus Parochiale obveniunt; sed non illa, quæ dantur propter associationem. § Nota secundo: quòd secundum Decretum Urbani VIII. Con-

Constit. 21. confirmantis ex certa scientia Constitutionem Pauli V. ut refert Peyrin *in additament. ad Constitutionem Leonis X. cap. 4. num. 7.* hæc. cedes defuncti non tenentur convocare ad associandum corpus, tot Clericos, quot Regulares, nec prius totum Capitulum, quàm Religiosos, nec dare tot intortitos Parocho, quot Regularibus; sed convocare posse Clericos sibi bene visos, & cuilibet dare ceram sibi bene visam; & eodem decreto revocantur quælibet instituta, & consuetudines, seu abusus, circa hoc in aliquibus partibus vigentes. § Nota tertio id quod ait Pellizzar. *tract. 8. cap. 5. sect. 4. n. 144.* Bordon. *tom 3. resol. 51. num. 87.* Labor. *titul. 2. de funer. cap. 14. num. 44.* melius esse, ex multis capitibus, eligere sepulturam in templis Religiosorum, quàm in aliis. Tum ob frequentiore Divinorum Officiorum celebrationem, quæ in Ecclesiis Regularium peragitur: ad quam attenditur in *Cap. fraternitatem 3. de sepulturis*, ibi: *Fraternitatem tuam non credimus ignorare mortuorum sepulchra, & cœmeteria apud illas Ecclesias, & Monasteria ex antiquo esse disposita, in quibus Religiosorum Fratrum Conventus sunt constituti, & orationes, atque Missarum solemnia, tam pro vivis, quàm pro defunctis frequentius celebrantur: ergo frequens divinorum Officiorum celebratio, quæ principaliter peragitur in Ecclesiis Regularium, arguit esse utiliore, & meliorem sepulturam apud ipsos, ut dicit ibidem Glossa, verb. frequentius.* Tam etiam ex majori frequentia populi concurrentis

ad audienda Divina Officia, in eisdem templis Regularium, quæ multum prodest fidelibus vivis & defunctis, juxta Glossam *Cap. cum gratia 13. quest. 2.* Omitto quod decentius, quòd cum majori devotione, ac reverentia in Ecclesiis Regularium funeralia sicut officia, & quòd exactius oneribus impositis fiat satis, quia hæc & similia omnibus proptulo constant. Ad alia transeamus.

207. Caterum quoad modum, Qualiter quo se debent gerere Regulares cum se debent Parochis circa sepelienda corpora gerere in suis Ecclesiis, sciendum est Sixtum Regulæ IV. in Manu Magno pro Carmelitis, res concessisse, quod fratres ipsi, nullius Parochi super hoc petita licentia, Parochias, quando in quibus prædicta corpora existunt, aliqui cum cruce processionaliter ingredi sepelire possint, & corpora ipsa levare, & ad suas Ecclesias sepelienda deferre, ubi hoc fieri cõsuetum fuerit, & ubi Presbyteri pro levando corpore requisiti, id facere recusa verint. Idemque concessit pro Dominicis Pius V. in Bulla: *Ad hoc nos Deus*, apud Confessionem pag. 218. Sed verò circa hoc observari debet Decretum Leonis X. in Bulla, *Dum intra*. in Concilio Lateranensi editum, in quo dicitur: *Parochias autem cum cruce ad levanda funera eorum, qui apud Ecclesias domorum, & locorum eorundem, suam elegerint sepulturam, intrare non possint, nisi prius præmonito, & requisito, ac recusante Parochiano presbytero, & tunc sine eius, ac Ordinarii præiudicio (intellige quoad quartam Canonicam, & tunc nalem, quando eam solvere tenentur.) Nisi eisdem fratribus super hoc aliqua*

tiqua consuetudo, qua fit in viridi obser-
 vantia, & cum pacifica possessione, suf-
 frageatur. Insuper ut omnia firma es-
 sent, & omnes lites, & controversiæ,
 & altercationes, circa hoc omnino
 cessarent, Sacra Congregatio, die 12
 Januarii 1614. declaravit, & statuit:
 Quibusvis Regularibus, quorumcumque
 Ordinum, & Congregationum, tam
 Mendicantium, quam non Mendican-
 tium, nullo modo licere, etiam specialis a-
 licuius consuetudinis preteritu, Parochias
 cum cruce processionaliter, aut alias, ad
 efferranda, & levanda defunctorum fu-
 nera, intrare, vel illa levare, & efferre,
 nisi vocato, & expresso proprio defun-
 cti Parocho, eoque ibidem presente, si ta-
 men ipse aliter fieri non consentiat, &
 permittat; vel nisi requisitus venire ex-
 presse omnino recuset. Alias etiam de-
 clarationes apud Authores statim ci-
 tandos passim reperies. Quare hoc
 omnino observandum est; quod Pa-
 rochus vocetur & expectetur, atque
 eo presenti, & non aliter corpus le-
 vetur. Sed si ipse aut nolit levare cor-
 pus defuncti, qui in Ecclesia Regu-
 larium sepulturam elegit, vel aliam re-
 sistit, impedit, aut retardat, possunt
 Regulares sine eius interventu, imo
 eo nolente, & contradicente corpo-
 ra levare, & processionaliter ad suam
 Ecclesiam deferre. Ita docent Leza-
 na tom. 5. in Mari Magno Carmelita-
 rum, num. 346. & tom. 1. part. 2. cap. 1
 num. 31. & tom. 3. verb. sepultura, num.
 4. Peyrin. tom. 1. privileg. Minim. in
 Constitut. 26. Leonis X, §. 16. num. 20.
 Barbola de officio Parochi, cap. 26. nu-
 66. & in collect. Bullar. verb. sepultura.
 & de Jure Ecclesiast. lib. 2. cap. 10. num.

22. & 23. Bordon. tom. 3. resolut. § 1.
 num. 34. Antonius à Spiritu sancto
 tract. 2. disp. 7. sect. 4. num. 126. La-
 vor. tit. 2. de funer. c. 3. num. 207. Por-
 tel. tom. 1. casuum, casu 66. per totum.

208. Possunt verò Regulares, vel
 associati Parocho, vel eo nolente co-
 mitari sine ipso, cum cruce tendere
 ad locum, ubi est corpus defuncti, &
 illud processionaliter deferre ad Ec-
 clesiam suam, neque illud tenentur
 prius deferre ad Ecclesiam Paro-
 chialem; sed recto tramite possunt
 ad suam Ecclesiam deducere, ut ex
 declaratione Cardinalium docet
 Peyrin. in additament. ad Const. Leo-
 nis X. cap. 5. Lezana in Mari Magno
 Carmelit. num. 346. & in Mari Magno
 Prædicat. num. 8. qui etiam tom. 3.
 verb. sepultura, num. 18. affert etiam
 declarationem sacre Congregatio-
 nis, ex qua habetur, quod quando
 cadavera sepeliuntur apud Regula-
 res, ad ipsos spectet declarare, an per
 civitatem, an per aliam viam sint de-
 portanda?

209. Qualiter autem possint fide-
 les cum habitu Religionum sepeliri
 constat ex concessione facta à Sixto
 IV. Minoribus, quæ incipit: *Apostoli-
 ca mansuetudinis*. apud Casarrubios
 in compend. verbo habitus, num. 8. in
 qua indulget omnibus, & singulis
 utriusque sexus Personis in habitu
 Fratrum sepeliri volentibus, ut pos-
 sint ita sepeliri, inhibens Curatis, &
 Ecclesiæ Rectoribus, sub excom-
 municationis pœna Summo Ponti-
 fici reservata, ne taliter sepeliri vo-
 lentibus, quovis modo impedimen-
 tum afferant; sed permittant illos pa-

Qui eli-
 gunt se-
 peliri cū
 habitu
 Religio-
 nis, cum
 eo sunt
 sepelien-
 di.

teater ad Ecclesiam, & locum sepul-
turae in habitu huiusmodi deferri,
Idem concessit idem Sixtus IV. pro
Prædicatoribus, & Minoribus in
Bulla, quæ appellatur *aurea* apud
Confectium in *collectan. litterarum
Apostolicarum, in Sixto IV. num. 3.* Et
idem Carmelitis concessit in Mari
Magno Eorum, in quo omnes alia
Religiones habentes communica-
tionis privilegium, communicant,
Addit autem idem Sixtus IV. in pri-
vilegio illo pro Minoribus, ne ex il-
lorum corporum delatione ad alia
loca prædictis Fratibus injuria irro-
garetur, alia apud Fratres prædictos
sepeliri debere, etiam si defuncti, ante
mortem alibi sepulturam sibi elegerint;
& prohibet ne contrarium fiat
nisi de assensu, & licentia Fratrum
prædicti instituti, in illo loco in quo
defuncti decesserunt. Idem concessit
idem Pontifex in Mari Mag-
no pro Carmelitis: & in Bulla aurea
pro Prædicatoribus, & Minoribus,
ut refert Casarrubios *supra num. 9.*
Rodriguez *tom. 2. quasi 76. artic. 3.*
Bordon, *tom. 3. resolut. 51. numer. 58.*
Lezana *verbo habitus, num. 6.* Pelliz-
zar, *tract. 8. cap. 5. sect. 4. num. 171.*
Deinde idem Sixtus IV. in relata
Constitutione statuit, ut hi, quibus
committitur potestas dandi habi-
tum, teneantur denunciare deceden-
tibus, eos cum obierint debere sepe-
liri in Ecclesiis Fratrum, quorum ha-
bitum petunt, ac recipiunt. Propter
quod sacra Congregatio, ut testantur
Barbosa, & Peyrinis apud Lezana
verb. sepultura, num. 17. cum à Fratri-
bus Minoribus per modum dubii

petereretur, an in eorum Ecclesiis sepe-
lienda essent cadavera eorum, qui
dicto habitu induti ex hac vita mi-
grarent; Respondit, id fieri debere, si
eorum Guardianus, aut alius super-
ior, habitum huiusmodi suscipien-
tes præmonuerint eorum cadavera
propter habitus concessionem ac re-
ceptionem apud ipsos Fratres, quo-
rum habitum gestarent, esse sepelien-
da.

210. Sed hæc postremò revocata Sepeli-
sunt tum ex consuetudine dicta, quia endur
videmus plures alibi sepeliri quàm in cum ha-
Ecclesia Regularium, etiam cum ha- bitu re-
bitu illorum. Tum etiam in Conci- ligitur
lio Lateranensi à Leone X. in Bulla eligere
Dum intra mentis, ubi dicitur: *Volentes potest
quoque sepeliri habitu eorundem Fra- ubi vo-
trum, & interea tamen in claustro non luerit se-
degentes, sed in propriis domibus habi- pulura.*
tantes, in eorum ultima voluntate sepul-
turam sibi eligere possunt. Unde modo
cum habitu sepeliri volentes, possunt
eligere sepulturam in quacumque
Ecclesia voluerint: neque eos neces-
sarium erit præmonere, quòd in Ec-
clesia Fratrum quorum habitum ge-
staverint, debeant sepeliri. Ita Ro-
drig & Casarrub. *sup.* Lezana *verbo
habitus, num. 6.* Bordon, *resol. 35. num.
69.* Villalob. *tract. 31. diff. ult. 5. n. 2.*
§ Habitum autem, cum quo aliquis
sepeliendus est, à nemine potest con-
cedi, nisi à superiore illius Conven-
tus, cujus est habitus, & non per
quemcumque alium, quavis au-
thoritate aut Prælatione fulgentem,
ut constat ex dicta Bulla aurea Sixti
IV. & habetur apud relatum Confe-
ctium *supra in Sixto IV. num. 3.* Casar-
rub.

rub.num.11. Rodrig.art. 9. Lezana num.7. Villalob.num.2. § Porò licèt agrotus dum viveret, habitum non peccerit, possunt nihilominus ejus hæredes petere illum, quia faciunt rem gratam animæ defuncti: & idem est, ac si ipse defunctus illum petisset: quia hæres reputatur una, eademque persona cum defuncto, §. 1. de auth. de jurejur. leg. fin. C. de impuberibus. § Indulgentias denique quas lucrantur, qui cum habitu Religiosorum petunt sepeliri, vide apud Rodrig. sup. art. 10. Cafatrub.num.6.7. & 8. Bordon.resol.35.num.68. Lezana verbo habitus,num.8. Villalob.difficult.5.num.4.

Omnia officia funeralia facienda sunt à Religiosis.

211. Quæres primò à quo fieri debeat officium super cadavera tumulanda in Regularium Ecclesiis: § Responderetur, omnino debere fieri ab ipsis Regularibus, vel ab aliis de eorum consensu; non autem à Parocho, nec à Canonicis, non obstante quacumque consuetudine, etiam immemorabili in contrarium, ut declaravit sacra Congregatio in una Sulmonenti 8. Augusti 1629. & in pluribus aliis causis & casibus, ut testatur Barbofa de Offic. Parochi, cap. 27. num. 82. Peyrin. tom. 1. privil. Minim. constit. 2. Julii II. §. 21. num. 7. § Imò dum cadavera in prædictis Ecclesiis sepeliuntur, non potest Parochus, se in aliquo intromittere, nec aliquos actus sibi exercere, ut declaravit sacra Congregatio apud Lezan tom. 5. in Mari Magno Eremit. S. Augustini. Qui eodem tom. 5. in Mari Magno Prædicator. §. 43. num. 134. testatur declarasse Sacram Congregationem, non

posse parochos, hæredes defunctorum eorum, qui in Ecclesiis Regularium volunt sepeliri cogere, ut in suis parochiis celebrari curent aliquas missas, vel novenalia pro prædictis defunctis. § Et quidquid à fidelibus Monasteriis Religiosorum offertur, Regularibus ibi servientibus debet obvenire: nec super hoc ab Episcopo, vel aliis presbyteris possunt Religiosi molestari, ut expressè habetur, Cap. 1. de statu Monach. & Cap. nimis iniqua, de excessib. Pralat. Imò si Parochi celebrent in Ecclesiis Religiosorum, non possunt sibi usurpare oblata, ut concessit Cisterciensibus Bonifacius VIII. Bulla 9. (Ex quo patet inquit Doctissimus Magist. Joannes à Cruce lib. 2. cap. 9. dub. 5. conclus. 4.) non posse Parochos sibi postulare candelas, aut alia, oblata in Ecclesiis Religiosorum à mulieribus puerperis suos filios Domino præsentantibus, quæ aliqui Clerici perperam, & contra dicta decreta, & privilegia sibi usurpare contendunt.)

212. Quæ hucusque dicta sunt de Regularibus, etiam de Monialibus exemptis sunt intelligenda. Nam etiam illæ exemptæ sunt à jurisdictione Parochorum, & aliorum pro materia funeralium; ita quod intra earum Ecclesias quoties cadavera defunctorum in eis sepelienda sunt, sine eorum consensu nec Canonici, nec Clerus possint peragere officia defunctorum, aut reliqua quæ in hujusmodi ministerio fieri solent; sed vel ab eis sunt facienda quibus ipsæ subsunt, vel ab aliis, quibus ipsæ moniales libere commiserint. Tum propter

Quando aliquis apud moniales exemptas sepelitur, ab eis, vel quibus ipsæ commiserint, facienda sunt funeralia officia.

ea, quæ supra num. 204. diximus. Tum etiam, quia id expressè declaravit Sacra Congregatio in quadam lite, Parmæ exorta inter Carmelitas Discalceatos ad S. Antonium de Padua ex una, & Rectorem S. Spiritus ex alia parte, ut testatur Doctissim. Parmensis, Franciscus Bordonus *tom. 3. resol. 51. num. 213.* in hæc verba: *Die 19. Martii 1639. S. C. Cardinalium Concilii Tridentini interpretum, uti alias sæpius censuit, quoties cadavera defunctorum, ad Ecclesias Fratrum Mendicantium deferuntur. Officia mortuorum, ac reliqua, quæ in huiusmodi ministerio adhiberi solent, non à Canonico, neque à Clero, sed à Fratibus obiri, ac peragi debere.* Cosm. Cardin. de Torres, P. Fagnanus, die 19. Martii 1639. Eadem quoque Sacra Congregatio censuit supradictum decretum habere locum etiam in Ecclesiis *Monialium Ordinis Mendicantium.* Et ita etiam tenent Bordon. *ubi supra.* Pelliz. *2. tract. 8. sect. 4. num. 154.* Anton. à Spiritu sancto *tract. 2. disp. 3. sect. 4. n. 131.*

Sæcularis in Monasterio moriens, in eo sepeliri potest. 213. Inquires secundo, an cadaver alicujus sæcularis, negotii causa hospitantis apud Religiosos, si is ibi in febrem incidat, & moriatur, sepultura moriens, non electa, sepeliendum sit apud eosdem Regulares; an verò in parochia in qua situm est Monasterium. Respondetur, quòd sepeliri debet in Monasterio, in quo sæcularis ille decessit. Constat hoc ex *Cap. 1. 16. q. 1.* ubi dicitur: *Mortuum non sepeliant nisi Monachum in Monasterio secum commorantem, vel si fortuito quemquam advenientium Fratrum ibi mori conti-*

gerit. Ubi ut benè ponderat Bordonus *resol. 51. num. 168.* nomine Fratrum non veniunt Monachi Conversi, quia isti sub primo vocabulo comprehenduntur, alias non possent in suis Monasteriis sepeliri, nisi solum Monachi Clerici; sed nomine Fratrum intelliguntur peregrini, sive Clerici sint, sive laici, eò, quòd omnes fideles ad invicem fratres sint, secundùm illud Chrysostom, Homil. 25. in Epistol. ad Hebræos: *Fratrem in hoc loco, omnem fidelem intellige, non monachum tantum.* Quid est autem quod facit fraternitatem nisi lavacrum regenerationis, quod facit vocare Deum Patrem. Tum etiam, quia in tali casu Sacramenta Pœnitentiæ, Eucharistiæ, & Extremæ Uctionis recipere debent à Regularibus, cum Parochus intra claustrum, nullum actum jurisdictionis exercere valeat: sed jus sepulturæ pender ab administratione Sacramentorum; & ideo in jure, & privilegiis utrumque munus administrandi sacramenta, & concedendi sepulturam eidem competit, uti ex privilegiis supra num. 204. relatis cernitur, præsertim ex jure, uti constat ex *cap. ex parte, cap. in nostra, de sepult.* idemque docet Glossa *cap. ubi cumque. in initio, 13. q. 2.* Sylvest. *verb. sepult. q. 8. s. 2.* ergo si prædicto sæculari in monasterio debent sacramenta administrari, in eo procul dubio, si absque electione sepulturæ decesserit, debet sepeliri. Imo hoc ipso, quod infirmitate correptus in Monasterio inde noluerit asportari, virtualiter elegit, & voluit, si tunc mo-

reretur, in eo sepeliri. Sic Peyrin. tom. 1. privileg. Minimor. ad constitut. 1. Julii II. num. 94. referens Rodriguez, de Graffis, & Reginald. ita etiam tenent Samuelius de sepult. tr. 1. contro. vers. 1. §. num. 4. Lezana tom. 3. verb. sepultura, à num. 30. Bordon. resol. §. 1. n. 169.

Similis præcedent casus resolvitur.

214. Similis præcedenti est alia quæstio, quam excitat dictus Franciscus Bordon. nu. 216. an nimirum Religiosi possint præmunire sacramentis, & sepelire in sua Ecclesia famulum conductum pro fabrica Monasterii, si is ceciderit, & postmodum in Conventu mortuus fuerit? § Ad quam responder, quod licet illi possint Religiosi Sacramenta ministrare; tamen non possint eum in sua Ecclesia, nisi prævia ejus electione, sepulturæ tradere; & hoc ad Parochum pertinere ait, eò quod iste jus habeat sepeliendi in sua Ecclesia suos subditos, ubicumque moriantur, sepultura non electa, vel nisi ipsi alibi habeant Majorum suorum sepulturam, cap. ex parte, cap. in nostra. § Sed nescio an consequenter id asserat Bordonus, qui in præcedenti casu inde probat, illum, qui curationis causa ad Monasterium se recepit, vel in eodem hospitatus infirmatur & moritur, ibi sepeliri debere, quia à Religiosis debet Sacramenta recipere, & quia de jure Canonico certissimum est, quod quis humari debet, ubi sacramenta recipit, si absque electione sepulturæ moriatur, ut probat Samuelius sup. num. 55. ex Glossa cap. dudum, de sepultura in 6. Ac demum quia jus sepulturæ, ut dicebamus, pender ab ad-

ministracione Sacramentorum, ut tenet Sanchez de Matrimonio, lib. 3. disput. 25. num. 17. Barbof. de officio Paroch. part. 3. cap. 26. num. 34. Lezana sup. n. 74. § Interea cum dicto Bordon. convenimus in eo, quod dicit num. 67. Quod ille, qui omnia sua bona reliquit Religioni per donationem, aut testamentum, si sepultura non electa moriatur, nec alibi habeat Majorum suorum sepulchrum, sepeliendus est, ubi Regularibus, quos instituit hæredes, placuerit; quia hæres succedit in omne jus defuncti, l. Hæredem. ff. de regul. jur. Cum ergo defunctus habuerit jus eligendi sibi sepulturam, hoc jus transit in ejus successores.

§. IV. De portione Canonica Episcopis debita, & quarta funerali solvenda Parochis.

215. CUM sepultura connexa est solutio portione Canonice, quæ sic dicitur, quia est à sacris Canonibus sancita; & hæc est in duplici differentia: alia Episcopalis, & est illa portio, vel quantitas, quæ debetur Episcopis, ab omnibus Ecclesiis suæ Diocæsis ex legatis, & donationibus causa mortis eisdem Ecclesiis, & aliis locis piis relictis, ut constat ex Cap. de his 20. quest. 1. & Cap. constitutum 16. qu. 1. Item Clement. dudum de sepult. Porro illa Episcopis à sacris Canonibus assignatur ratio-

Que sic portio canonica, quæ non est in usu in Hispania?

ne oneris, quod in administratione Episcopatus sustinent, & in recognitionem superioritatis, & ob communicationem, quæ est inter Episcopum, & Ecclesias sibi subditas: præsertim verò ob pabulum spirituale, quod fidelibus subditis præbet. Barbosa de Offic. & potest. Episc. alleg. 86, num. 1. & 7. Hæc aliquando erat tertia pars, aliquando quarta, & ob id quarta Canonica dicebatur legatorum, & aliorum, quæ Ecclesiis relinquebantur. Sed in hoc standum est consuetudini, ut decernit Innocentius III. in cap. *requisiti. de testam. & ultim. volunt.* Cæterum vix in Hispania esse in usu, & consuetudine hanc solvere portionem Canonicam Episcopis, testatur idem Barbosa de *Jure Ecclesiast. lib. 3. cap. 19. numer. 10.* Hieronym. Garcia in *Politico. Regul. tom. 1. tract. 8. difficult. 3. dub. 3. punct. 1. num. 2.* Idem quoque de Dicecesi Salmantina, qui in ea scripsit, testatur Villalob. *part. 2. tract. 31. difficult. 7. num. 1.* Sicut nos qui etiam in eadem scribitur, idem testamur, postquam enim per viginti quatuor annos in ea commorati sumus, nunquam audivimus aut peti, aut solvi talem portionem Canonicam.

Portionem Canonicam solvere, non tenentur Regulares exēpti.

116. Sed esto in suo vigore, & observantia esset solutio hujusmodi portionis Canonice, Monasteria tamen Regularium exemptorum tam virorum, quam mulierum eam solvere non tenerentur. Tum propter extravagant. *Inter cunctas, §. de quibuscumque, de privileg.* Ubi postquam Pontifex dixit teneri Regulares Parochis, & Rectoribus Ecclesiarum

quartam funeralem (de qua postea) solvere, addit: *Ultra portionem autem hujusmodi nihil valeant Parochiales, Rectores, Curati, & Pralati exigere à supradictis, neque illis dicti Fratres amplius impendere sint adstricti, neque à quoquam possint aliquantulum coerceri.* Tum etiam: quia textus adducti numer. præced. quibus talem portionem Episcopis solvi decernitur, loquuntur de legatis, & aliis donationibus relictis propriis Episcoporum Ecclesiis, ob curam illarum, & ob superioritatem in illas: quæ omnia cessant in monasteriis exemptis, quorum Ecclesiæ nec sunt propriæ Episcoporum; neque isti illarum curam gerunt, neque in eas habent aliquam jurisdictionem, vel superioritatem. Tum denique: quia dantur circa hoc plura Regularium privilegia. Nam ita concessit Julius II. Dominicanis, & Minoribus, ut refert Rodriguez *tom. 3. qq. Regul. q. 46. art. 1.* Eugenius IV. Benedictinis, ut refert Garcia *sup. n. 5* & Sixtus IV. Carmelitis, ut in eorum Mari Magno videre est, & ita refert Lezana *tom. 1. part. 2. cap. 1. num. 3. & tom. 2. verb. Canonica portio, numer. 7.* qui etiam addit cum expressa revocatione Clementinæ *Dudum*, tale privilegium fuisse concessum, alia quoque dantur privilegia, quæ idipsum concedunt; quare nostram sententiam tenent Sylvest. verbo *Canonica portio, q. 3.* Rodriguez, Lezana, & Garcia *locis citatis*, Barbosa *cap. 19. cit. num. 11.* Miranda in *Manual. tom. 2. quest. 48. art. 2.* Lavorius *titul. 2. cap. 17. num. 81.* Bonacin. *tom. 2. disp. 3. de contract. q. 22. punct. 3. num. 2.* Tam-

Tamburin. *de Jure Abbat. tom. 1. disp. 15. q. 16. num. 4.* Antonius à Spiritu sancto *tract. 2. disp. 3. sect. 4. num. 120* Joannes à Cruce *lib. 2. cap. 9. dub. 5. num. 1.* Bruno Cassaing. *2. p. tract. 8. cap. 4. propos. 1. & alii communiter.*

Portio-
nem pa-
rochia-
lem, quæ
dicitur
quarta
funera-
lis, om-
nes sol-
vere te-
rentur.

217. Alia est portio Canonica, quæ dicitur Parochialis, seu funeralis: & est illa portio, quæ debetur Ecclesiæ Parochiali, seu Rectori illius de funeralibus, & legatis relictis Ecclesiæ, apud quam Parochianus elegit sepulturam, & de omnibus, quæ obveniunt ratione funeris, seu in die funeris, ut patet ex pluribus textibus sub titulo de sepulturis, citatis, & ex aliis infra adducendis. Hæc aliquando fuit tertia pars, aliquando dimidia; sed frequentius quarta: ob idque *quarta funeralis* communiter dicebatur, ut constat ex Clement. *Dudum, de sepult. & ex Extravagant. Comm super cathedram, de sepultur.* Verum quoad hoc standum est omnino consuetudini legitimæ introductæ, ut probat *Gloss. cap. 1. de sepult. versicul. tertiam partem, § Hujus portionis solutio est magis in praxi, quam solutio Episcopalis, & secundum jus commune eam tenentur solvere omnes Regulares quantumvis exempti; nisi speciali privilegio à solutione quartæ funeralis eximantur, ut constat ex dicta Clement. Dudum, & ex Extravag. super Cathedram, in qua revocantur omnia privilegia, & omnes Constitutiones, & pacta in contrarium. Sic tenent saltem quoad Viros, omnes Doctores; sed aliqui absolvunt Moniales à tali obligatione, quia textus*

solum de Religiosis viris loquuntur, & aliunde lex pœnalis est, ergo non debet extendi ad moniales, nisi exprimentur. Sic Azor *part. 2. lib. 9. cap. 13. quest. 5.* Navarr. *in lucern. regular. verb. quarta, num. 1.* Nihilominus contrarium est omnino tenendum, uti ex Trident. & Bulla Pii V. infra adducenda colligunt Barbosa *de Jure Eccles. lib. 3. cap. 24. num. 13. & 14.* Garcia *tract. 8. difficult. 4. dub. 3. punct. 2. num. 6.* Portel. *in dubiis Regul. verb. portio Canonica, num. 8.* Lezana *verb. Quarta funeralis.* Hieronym. Rodriguez *in compend. resol. 18. n. 17.*

218. Diximus nisi speciali privilegio, &c. quia plures Religiones habent tale privilegium speciale, & ideo istæ non tenentur solvere prædictam quartam funeralem; sicut nec illæ, quæ cum istis communicant in privilegiis, licet in hac parte communicationem generalem privilegiorum non suffragari, aliqui contendunt hac ducti ratione: quia privilegia, quæ sunt in tertii præjudicium, (ut est istud de exemptione à solutione quartæ funeralis, quod cedit in detrimentum Parochorum) non videntur communicari; & præsertim quia pro hac opinione diversas decisiones affert Barbosa. Sed pro nobis alias adducit Bonacina *tom. 2. disp. 3. quest. 22. punct. 2. num. 3.* Tamburin. *tom. 1. disp. 15. quest. 16. num. 8.* Alias Molfesius *part. 2. Summ. tract. 13. c. 9. n. 28.* Lezana *verb. quarta, nu. 3.* Alias Quaranta *in compend. privileg. mendic. verb. quarta Episcopalis. n. 26.* Garcia *supra n. 8. § Verum quid est id, quod loco à nobis supra citato, docet Barbosa.*

Qualiter privilegia de non solvenda quarta funerali possint prodesse.

buila
privileg
num
Clement
Villalob
Carmel
Discalce
Carmel

bofa. Quod ut privilegium in hac parte vim habeat, debet derogare in specie Clementin. Dudum, quia hæc est Conciliaris, utpote in Concilio Vienneſi edita; ſed ut diximus *cap. preced. num. 41.* Concilio generali non derogatur, niſi de illo expreſſa mentio fiat, ergo, &c. Nec tamen illud admittimus, quod aliqui dicunt, non ſuffragari ad hunc effectum privilegia, in quibus inſerta reperitur clauſula: *ſalva juſtitia Eccleſiarum Parochialium*, vel ſimilis alia, exiſtimantes quod hac vel illâ poſita cenſeantur Summi Pontifices non voluiſſe concedere dictam exemptionem: quia aliâs non maneret ſalva juſtitia Eccleſiæ Parochialis: Quin potius oppoſitum ſentiendum ducimus, cum in privilegio a deſt expreſſa exemptio à ſolutione quartæ funeralis, cum revocatione Clementin. Dudum: quia dicta clauſula non debet præciſè intelligi prout in privilegio ſonat, ſed debet ſic explicari, ſalvâ juſtitia Eccleſiarum, &c. quoad alia in privilegio non expreſſa, & cum illo compatibilia, Tambur. aliis citatis *diſp. 15. q. 18. n. 12.*

quænti, quia tamen nobis in diverſis Hispaniæ oppidis multoies lites intentatas fuiſſe novimus, quæ nec hodie dum exinctæ ſunt, ideo ut præmanibus habeant Religioſi noſtri privilegia eis nominatim conceſſa, quibus ab importunis exactionibus Parochorum ſe valeant liberare, placuit in præſenti ea ſigillatim recenſere. Vix enim ex ſcriptoribus ægentibus de hac materia, & textum Concil. Trident. infra adducendum, explicantibus, aliquem reperimus, qui ſpecificè Carmelitas Diſcalceatos nominando, eos à ſolutione quartæ funeralis non liberet, Vidimus autem non paucos, qui ſunt Villalob. *tom. 2. tract. 3. i. diſſ. ult. 7. num. 9.* Joannes de la Cruz *lib. 2. cap. 9. dub. 5. concluſ. 2.* Lezana *tom. 1. part. 1. cap. 3. num. 12. & tom. 3. verbo quarta funeralis, n. 3, & tom. 5. in Mari Magno Carmelit. §. 18. num. 353.* Antonius à Spiritu ſancto *ſeſt. 4. num. 138.* Urbanus *tract. 2. part. 2. cap. 5. Regul. 10. fol. 168.* Hieronym. Garcia *tom. 1. tract. 8. diſſicult. 3. dub. 3. punct. 2. num. 10.* Rodriguez *quaſtionum Regularium, tom. 1. quaſt. 39. art. 2.* Baſſeus *verbo quarta Parochialis, num. 4.* Tambur. *tom. 1. diſſut. 15. quaſt. 18. numer. 15.* Barboſa *de Jure Eccleſiaſt. tom. 2. lib. 3. cap. 24. num. 13.* Naldus *in Summa, verbo ſepultura, num. 1.* Bruno *2. part. tract. 8. cap. 2. propoſ. 1.* & alii omnes, qui dicunt Monafteria fundata circiter quadraginta annis ante Tridentinum non teneri ſolvere quartam funeralem, & iſtos Authores infra dabimus.

§. V.

Privilegia, quibus Carmelita Diſcalceati à ſolutione quarta funeralis eximuntur.

Ferè omnes Autho- 219. Licet diverſæ Religiones diverſis fruantur privilegiis pro hac materia, ut dicemus §. ſe-

220. Probatum primo ex privilegio

gum Nicolai V. in favorem Carmelitarum omnium refertur. Pro omnibus Carmelitis concessio, quod in nostro compendio habetur fol. 49. & quod referunt Miranda tom. 2. quest. 4. art. 6. conclus. 4. Rodriguez tom. 1. questio- num Regularium, quest. 39. art. 1. Casarub. verbo Canonica portio, num. 5. ubi ait: *Ista est melior, & copiosior concessio, qua sit in omnibus privilegiis Fratrum Mendicantium in materia ista.* Porro prædictus Pontifex cum expressa revocatione Clement. Dudum, sic ait: *Vobis, & dicto Ordini vestro perpetuo concedimus, ut de illis, qua vobis pro fabrica Ecclesiarum, & Conventuum vestrorum, seu pro Ecclesiasticis ornamentis, luminaribus, anniversariis, septimo, vigesimo, trigesimo, & aliis Divinis cultibus, pitantiis, indumentis, calceamentis emendis, celebrandis, & habendis in eisdem, necnon annuis censibus redimendis, ad quorum solutionem aliqua domus, prædiæque cum hortis, & aliis locis Ordinis ejusdem obligata noscuntur per Christi fideles elemosyna pietatis intuitu, sive in funeralibus, oblationibus, sepulturis, ultimis voluntatibus, legatis, aut alias quoquo modo concessis aut donatis bonis, nulli Canonicam portionem aliquam teneamini exhibere, aut ad id valeatis coarctari, &c.* & hanc concessionem amplissimè confirmavit Sixt. IV. in Bulla *Dum attenda*, quæ est Mare Magnum Ordinis nostri. Idemque concessere Carmelitibus Julius II. & Clemens VII. ut refertur in Bulla Clementis VIII. infra producenda, quæ est illa, in qua ille summus Pontifex pro nobis Carmelitibus Discalceatis prædicta omnia confirmavit.

221. Secundo probatur ex tribus amplissimis privilegijs nobis Discalceatis Carmelitibus concessis, pro exemptione à quarta funerali. Primum est Clementis VIII. in Bulla, quæ incipit: *Decet Romanum Pontificem.* Romæ expedita apud S. Marcum, die 5. Junij 1595. Pontificatus sui anno 4. & habetur in Compendio privilegiorum Ordinis folio 188. & 189. ubi inter alia dicit: *Ipsos vero Conventus, seu Fratres ad hanc ipsam portionem, seu quartam solvendam minimè teneri in vim privilegiorum, per plures Romanos Pontifices, præsertim felix record. Nicolaum V. Julium II. & Clementem VII. qui Fratres Carmelitas, & alios Mendicantes ab hujusmodi solutione liberos esse voluerunt. Quibus privilegijs ipsi fratres (de nobis loquitur) quibus illa etiam quoad quartam funeralium nos ipsi confirmavimus) exemptionem possint pretendere.* Et postea subjungit: *Nos igitur ex Venerabilium Fratrum nostrorum S. Romane Ecclesie Cardinalium Sacri Concilij Tridentini interpretum sententia, Ordinem prædictum Fratrum Carmelitarum Discalceatorum, ejusque Conventus, Canonica, & Fratres universos, quippe qui Carmelitana Religionis privilegijs à diversis Pontificibus concessis, etiam ex speciali nostra confirmatione, seu communicatione fruuntur, ad solutionem quartæ funeralium hujusmodi teneri nolumus, sed liberos esse & fore decernimus, cum uti proponitur dicta Religio ante annos quadraginta ante confirmationem Concilii Tridentini, à prædictis Nicolao V. & Julio II. ab ea solutione fuerit exempta, idèque ad eam minime teneatur; sicque per quoscumque judices Ordinarios,*

Aliud privilegium Clement VIII. pro Carmelitibus Discalceatis

& delegatos, etiam causarum Apostolici Palatii Auditores sublata eis, & eorum cuilibet aliter iudicandi, & interpretandi facultate iudicari, & diffiniri debere volumus ac irritum, & inane quidquid se- tus super his à quoquam, quavis Authoritate, scienter, vel ignoranter contigerit at- tentari decernimus. Omnibusque, & sin- gulis Parochis, & aliis quibuscumque personis, ne dictos Fratres super præmissis quoquo modo molestare audeant, seu præ- sumant interdiciamus, & inhibemus, &c. & concludit: non obstantibus Constitu- tionibus, & Ordinationibus Apostolicis, & quibusvis statutis, ac consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Aliud privile-
gium e-
iusdem
Clem.
VIII. pro
Discal-
ceatis
Carme-
litis.

222. Secundum est ejusdem Cle- mentis VIII. in Bulla incipiente: *Quod semel ab Apostolica Sede*, Romæ expedita apud S. Petrum sub annulo Pis- catoris, die 24. Martij anno 1597. & Pontificatus sui anno 6. habetur in *Compend. Privilegiorum Ordinis fol. 199.* & in Bullario Rodriguez Bulla 26. ejusdem Pontificis, in qua pro diri- menda controversia ad iudicium contradictorium devoluta, & orta inter Rectorem domus S. Joseph Carmelitarum Discalceatorum, & Rectorem Ecclesiæ Parochialis S. Mariæ del Pino ejusdem civitatis su- per quarta funerali; Summus Ponti- fex primo refert declarationem Car- dinalium de non solvenda quarta fu- neralium à dictis Fratribus Carme- litis Discalceatis; & postea semetip- sum illam confirmasse affirmat: ac demum Fratres ipsos Carmelitas Discalceatos à solutione quartæ fune- ralis eximit, & litem dirimit, prædi- cto Rectori S. Mariæ del Pino perpe-

tuum silentium imponendo, ac hu- jos brevis executionem Episcopo Barchinonensi committendo.

223. Tertium est Pauli V. in Bul- la, quæ incipit: *Decet Romanum Ponti- ficem*. Romæ expedita apud S. Ma- riam Majorem sub annulo Piscatoris die 20. Augusti 1605. Pontificatus Ejusdem anno 1. quæ habetur in *Compendio Ordinis folio 333.* ubi re- lata à Summo Pontifice declaratione S. Congregationis Cardinalium Concilij Tridentini interpretum asse- rente, Monasteria ædificata quadra- ginta annis ante Concil. Trident. & post ipsum quadraginta annis, & ci- tra erecta, non teneri solvere quar- tam funeralium, si sint illius Ordinis, cui à Sede Apostolica ante quadra- ginta annos indultum fuit, ut eandem quartam non teneantur solvere, addit Paulus V. *Volumus, mandamus, decer- nimus, & declaramus omnia, & singula hujus Ordinis B. Mariæ de Monte Car- melo Monasteria seu domus in quibus- cumque mundi partibus à quadraginta annis adificata* (uti sunt omnia Car- melitarum Discalceatorum Cœno- bia) illorumque *Conventus, & Fratres nullo modo, nullave ratione teneri ad so- lutionem dictæ quartæ funeralium; nec ad non solutionem hujusmodi aliquas sen- tentias, censuras, & pœnas incurrere pos- se.* Et concludit: *Non obstantibus quibus- cumque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, sub quibuscumque teno- ribus, & formis, ac quibuscumque clausu- lis, & decretis in genere, ac in specie, ac aliis in contrarium quomolibet con- cessis approbatis, & innovatis, quibus om- nibus, & singulis, etiam si de illis, illorum-*
que

Aliud privile-
gium Pauli V.
pro Dis-
calceatis
Carmelitis

que totis tenoribus specialis, & specifica, expressa, & individua; non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio facienda foret, illorum tenores presentibus pro expressis habentes eisdem expressè derogamus, &c.

Decretum Concilij Tridentini adducitur, & explicatur.

224. Sed quia in dictis privilegijs fit mentio Concilij Tridentini, quod solent pro se adversarij nostri afferre; cum tamen nostram assertionem manifestè confirmet, illius verba proponemus, ut ex ipsis iusticia causæ nostræ luce manifestior appareat. Dicit ergo Concilium *sess. 25. cap. 13. Decernit Sancta Synodus, ut quibuscumque in locis jam ante annos quadraginta, quarta, qua funeralium dicitur, Cathedrali, aut Parochiali Ecclesia solita esset persolvi, ac postea fuerit: ex quocumque privilegio, alijs Monasterijs, hospitibus, ac quibuscumque locis pijs concessa, eadem post hac, integro jure, & eadem portione, qua antea solebat, Cathedrali, seu Parochiali Ecclesia persolvatur, non obstantibus concessionibus, gratijs, privilegijs, etiam Mari Magno nuncupatis, & alijs quibuscumque.* Porò decretum istud quatuor virtualiter includit: Primum, est quod Monasteria quæ 40. annis ante Concilium solita erant solvere quartam funerealium, teneantur etiam nunc eam solvere, non obstantibus quibuscumque privilegijs. Secundum, quod Monasteria fundata ante Concilium, quæ solita non erant dictam quartam solvere per quadraginta annos, neque hoc tempore teneantur ad illam solvendam. Tertium, quod Monasteria fundata ante Concilium citra 40. an-

nos non teneantur ad eam; siquidem Concilium loquitur solum de Monasterijs fundatis ante Concilium, ultra quadraginta annos, non citra. Quartum denique est, quod Monasteria fundata post Concilium (talìa sunt omnia Monasteria Carmelitarum Discalceatorum) & in posterum fundanda, non teneantur solvere dictam quartam, eo, quod nullo modo in decreto Concilij comprehendantur; siquidem Concilium solum loquitur de fundatis ante ipsum, & quæ solita erant eam solvere, quod minime verificatur de Monasterijs fundatis, aut fundandis post Concilium. Sic Communiter Doctores explicant hoc decretum. Villalob. tom. 2. tract. 31. difficult. 7. num. 9. Hieronym. Garcia tom. 1. Politic. Regular. tractatu 8. difficult. 3. dub. 3. punct. 2. num. 9. Tambur. tom. 5. disputatione 15. quest. 18. Pellizzar. tractatu 8. cap. 5. sect. 4. num. 161. Antonius à Spiritu sancto tract. 2. disputatione 3. sect. 4. num. 138. Miranda tom. 2. quest. 48. art. 8. & 14. Lezana tom. 3. verb. quarta funeralis. num. 5. Rodriguez tom. 1. questionum Regularium, quest. 39. art. 2. Naldus in Summ. verb. sepultura. num. 1. Portel. in dub. Regul. verb. Canonica portio. n. 1. Joannes à Cruce de statu Relig. lib. 2. c. 9. dub. 5.

225. Et quod ita sit Concilium intelligendum, præter Doctorum auctoritatem communiter sic interpretantium, præter privilegia supra relata Clementis VIII. & Pauli V. in quibus ita intelligi debere decernitur; constat ex Bulla Pij V. pro omnibus Mendicantibus expedita; incipiente:

Bulla Pij V. etiam mendicantium, revocata non est à Gregorio XIII

Yyy 2,

Et si

Etsi Mendicantium, anno 1567. quæ habetur tom. 2. Bullar. inter Bullas hujus Pontificis, num. 41. in quâ dicitur quartam autem funeralem de qua Concil. Trident. sess. 25. cap. 13. nequaquam solvere teneantur Monasteria, quæ à quadraginta annis citra fundata existunt, postquam Concilium confirmatum est; quia Concilium ipsum loquitur tantum de Monasteriis ultra quadraginta annos ante fundatis, quæ ipsam quartam solvere consueverunt. Nec talis Bulla Pij V. quoad hanc partem revocata fuit per aliam Gregorij XIII. quæ incipit: *In tanta*, & habetur tom. 2. Bullar. inter Constitutiones illius, num. 9. Nam Gregorius XIII. solum per suam Bullam (esto publicata fuerit, de quo aliqui dubitant) *In tanta*, revocavit dictam Bullam Pij V. *Etsi Mendicantium*, quatenus plura indulta continebat contraria Concilio Tridentino, non verò illam revocavit secundum quod ipsum Concilium, & mentem illius declarabat; quia cum ad supremum Pastorem pertineat hæc dubia, & controversias decidere, in quantum erat declaratoria Concilij eam in suo robore reliquit. Sic Peyrin. tom. 2. privileg. Minor. in Constitut. 7. Pij V. num. 3. Barbos. de jure Eccles. tom. 2. lib. 3. cap. 24. num. 14. Diana 3. part. tract. 2. resolut. 107. Garcia, Joannes à Cruce ubi supra Portiel. in respons. casuum, part. 2. casu 26. num. 6. & 7. Tambur. sup. num. 7. Rodriguez tom. 1. questione 39. art. 2. Lezana tom. 1. part. 1. cap. 3. num. 12. & part. 2. cap. 1. à num. 29. & tom. 3. verb. quarta funeralis, num. 6. Rota in una licen. quart. funeral. Luna 15. Janu-

arij 1618. coram Domino Decano Coccino, quam affert ad longum Tamburin. tom. 3. & est in Ordine 84. num. 6. & quod plus est, Paulus V. quadam Bulla ex edita anno 1607. quæ est 32. apud Cherubin. approbat declarationem Pij V. tanquam conformem menti Tridentini. Et ipse Pius V. id ipsum confirmavit in alia Bulla incipiente: *Ad hoc nos Deus*, quæ habetur 2. tom. Bullar. Cherubin. sub numero 41. in quâ similia conceduntur.

226. Præterquam quod multoties à Sacra Congregatione Cardinalium Concilii interpretum, illud ipsum declaratum fuerit, Concilium eodem modo ac illud S. Pius V. iterum pluribus declarationibus id explanavit. Et ut alias prætermittamus, unam adducemus, quam refert Farinacius in 4. volum. decis. num. pagin. 115. colum. 1. per hæc verba: Congregatio Concilij censuit non comprehendenda Monasteria adificata à quadraginta annis citra, aut quæ in dies adificantur; præsupposito, quod hujusmodi Monasteria sint ejus Religionis, cui à Sede Apostolica indultum sit, ut quartam funeralem non teneatur Episcopo solvere. Aliam declarationem ad instantiam, & favorem Conventus S. Dominici de Naples Ordinis Minorum editam refert Quaranta in Summ. Bullar. verbo privilegium Regular. & Lezana tom. 1. cap. 3. num. 13. Aliam refert Tambur. tom. 1. dist. 15. questione 16. num. 15. & alia plures videri poterunt: apud Rodriguez tom. ... questione 8. art. 9. & questione 43. art. 7. & questione 39. art. 2. Molfellum 2. part. Summ. tractatu

23. cap. 9. n. 30. Rursus id etiam à Sa-
cra Rota decisum fuisse testator Bar-
bosa de Officio, & Potest. Episcopi, alleg.
86. num. 17. Tambur. tom. 1. disput. 15.
quæstione 17. num. 7. Et cum utraque
Bulla Pij V. supra relata: *Et si Mendi-*
cantium: & ad hoc nos Deus, expressè
Moniales nominet, illas etiam ex-
emptas esse à solutione quartæ fune-
ralis, omnes communiter docent.

Plures
senten-
tiæ in fa-
vorem
Carme-
litarum
Discal-
ceato-
rum de
non sol-
venda
quarta
funerali.

227. Cum ergo habeant Discal-
ceati Carmelitæ exemptionem à so-
lutione quartæ funeralium, tum ex
privilegiis antiquis Nicolai V. Sixti
IV. Julij II. & Clement. VII. toti Or-
dini Carmelitarum concessis, & à
Clemente VIII. pro nobis specialiter
confirmatis, & innovatis; tum etiam
ex specialibus Clementis VIII. &
Pauli V. nobis Discalceatis concessis;
tum deinde ex Concilio Tridentino,
& repetitis Pij V. Constitutionibus;
tum præterea ex Declarationibus S.
Congregationis Cardinal. & S. Rotæ
decisionibus; tum denique ex com-
muni Doctorum sententia de hac re
scribentium: mirum est nonnullos
Parochos harum Apostolicarum
Constitutionum minus peritos, non
sine conscientiæ gravamine (peccant
enim in hoc mortaliter, ut prædicti
Auctores loquuntur) velle adhuc il-
los molestare, & cum tumultibus, &
litibus cogere ad diætæ quartæ porio-
nis solutionem. Caterum in hac par-
te in judicio contradictorio... sem-
per victi, & condemnati fuere. O-
mittimus sententias diffinitivas mul-
totes pro nobis promulgatas Abu-
la, Segoviæ, & aliis partibus. Quin-
que referam, quas hic Salmantica:

obtinuimus in favorem hujus Colle-
gii, in quo, licet indigni Rectorem a-
gimus, & earum transumpta fideliter
authenticata in archivo hujus domus
asseruimus. Prima emanavit 22. A-
prilis, anno 1598. contra Parochos,
& Beneficiatos S. Poli. Secunda die
19. Martij an. 1619. contra Rectores,
& Clericos S. Blasii, & S. Thomæ.
Tertia 21. Maii 1622. contra Cleri-
cos, & Beneficiatos S. Isidori, & S.
Martini. Quarta 28. Martij anno
1624. contra Regale Capitulum S.
Marci. Quinta 3. Novembr. an. 1628.
contra totam Ecclesiam Cathedra-
lem, & capitulum illius: ob idque
tanquam in negotiò, quod jam in
rem judicatam transit, pacifice hoc
privilegio fruimur, nec ullus est, qui
audeat contra illud jam reclamare.

§. VI.

*Quæ Religiones sint à solutione quarta
funeralis exemptæ? & quid tene-
antur solvere, qua illam
reddere tenentur?*

228. Dicendum est omnes sa-
cras Religiones exemptas, vel per communicationem
(quam in hac materia si fragari dixi-
mus n. 218.) vel propter specialia pri-
vilegia illis concessa, ex vi illorum (ni-
si alias obster decretum Tridentini;
de quo statim) exemptas esse à solu-
tione quartæ funeralis. Diximus ex vi
privilegiorum, quia in pluribus locis
ex immemorabili consuetudine, aut
pacto, vel ex negligentia, aut igno-
ran-

Per hoc
quod
unum
Mona-
sterium
quartam
funera-
lem sol-
vat, alia
ejusdem
Ordinis
privile-

gium
non a-
mittunt.

rancia juris proprii Monasterii illam solvere vidimus. Sed illud ad memoriam reducendum duximus; & hoc tractatu multoies indicavimus; quod licet in uno vel alio Conventu solvatur hæc quarta funeralis, vel ob non usum sui Privilegij, vel per usum, aut consuetudinem juri contrariam, hoc tamen in nullo præjudicare potest exemptioni aliorum illius Ordinis cenobiorum, respectu quorum adhuc in suo vigore persistit. Imo etiam prædictis Monasteriis vim, & vigorem resumere poterit, quoties Regulares, qui ex negligentia aliaversione (præter pactum expressum, quo tali privilegio cesserunt) contra illud operati fuerunt, voluerint usum eorum reassumere; quia cum in reliquis Conventibus sit in suo vigore: tale privilegium; ob communicationem quæ omnia & singula privilegia cum illis participant, illis quando voluerint, poterit adhuc prædictum privilegium suffragari. *Miran datom. 2. quæst. 48. art. 15. Bruno 2. part. tract. 8. cap. 2. propos. 1. prope finem. Rodriguez tom. 1. quæst. 8. art. 2. & tom. 3. quæst. 51. art. 5. Suarez de legib. lib. 8. cap. 35. num. 20. Abbas Felinus, & Hieronym. Rodrig. apud Lezan. tom. 5. in Mari Magn. Carmelitar. num. 351.*

Privilegia exi-
mentia
Regula-
res à so-
lutione
quartæ
funeralis

229. Igitur hoc indultum concesserunt Gregorius XI. Martinus V. & quidem iste Sixtus IV. cum derogatione Clementinæ *Dudum*, Minoribus, & Prædicatoribus. Insuper ipse Sixtus IV. apud *Confectium pagina 66.* pro curatis cogentibus Regulares ad eam solvendum imposuit pœnam

excommunicationis, & privationis suorum Beneficiorum, & aliorum, cum inhabilitate ad eadem, & alia in posterum obtinenda. Julius item II. & Julius III. idem concesserunt pro Minoribus, & Eugenius IV. pro Benedictinis S. Justinæ, ut refert Rodriguez in *Bullar. Bulla 12. Tambor. tom. 1. disputat. 15. quæst. 17. num. 6.* ubi etiam aliud refert Julij II. pro Congregatione Vallisumbrosæ, idem quoque concessit pro Minoribus Leo X. Bulla, quæ incipit: *Exponi nobis*, & Alexander VI. Bulla, quæ incipit: *Sacra Religioni*, nec non Paulus IV. *Ex Clementi*, cum revocatione Clementinæ *Dudum*, §. Quæ omnia intelliguntur, cum temperamento posito à Tridentino *sess. 25. cap. 13.* de quo diximus, *num. 224.* nimirum, quod Monasteria fundata ante Tridentinum, quæ per quadraginta annos ante illud solita erant solvere, non obstantibus dictis privilegiis illam solvere in posterum teneantur. Illa verò, quæ vel ante quadraginta annos non solvebant, vel citra quadraginta annos fundata sunt, minimè solvere teneantur, uti ex declaratione Pij quinti, & S. Congregationis, & communi Doctorum placitis ibidem explicuimus.

230. Quid autem solvendum sit pro quarta funerali ab his, qui ex consuetudine, contractu, aliove modo illam solvere tenentur, est non modica inter Doctores dissensio. Dicemus quid ex jure & quid ex privilegijs habeatur; supponendo, quod semper in hac parte standum est consuetudini, ratione cujus in aliquibus plus, in alijs minus solvi consuevit.

Cl.

Clement. Dudum, & extravag. comm. super cathedram, de sepult. hæc circa solvenda ratione portionis funeralis disponunt Pontifices: Ut dictorum Ordinum Fratres de obventionibus omnibus tam funeralibus, quam quibuscumque relictis, ad quoscumque usus, etiam si Canonica portio dari non consueverit, Parochialibus Sacerdotibus, & Ecclesiarum Rectoribus, seu Curatis largiri integre teneantur. Et explicans Benedictus XI. in Extravag. 1. de privilegiis, quid nomine funeralium intelligatur, dicit: Funeralia intelliguntur hoc casu, quæ cum funere deferuntur: de Candelis vero, quas Fratres portant, portio non petatur. Et hoc ultimum statuit etiam Sixtus IV. in Marti magno Prædicatorum: Neque in aliquo casu (inquit Pontifex) de candelis, quæ ad manus fratribus dantur, quarta aliqua quomodolibet detrahatur. Lezana tom. 1. part. 2. cap. 1. num. 48. Barbosa de jure Ecclesiast. lib. 3. cap. 24. num. 39. Garcia in Politic. regular. tom. 1. tractatu 8. difficult. 3. punct. 2. num. 2.

Quid ex privilegiis solvendum sit ratione quartæ funeralis.

231. Ex privilegiis autem hæc limitata sunt. Nam Sixtus IV. in Bulla Dum attenda, quæ est in mare magnum Carmelitarum, hæc dicit: Et si forte per nos aut Sedem Apostolicam de pie legatis, dispositis, vel relictis decima, vel alia portio, seu quarta alteri pie, vel non pie causa ex quavis causa hæcenus concessa foret, vel in posterum concedi, aut solvi, aut dari contigerit, fratres prædictos, ac eorum domos, ac ejus legata, & relictæ, aut alias in eorum favorem disposita in consensione, & mandatis hujusmodi, decernimus non includi, nisi de ipsis fratribus, & præfati decreto, & voluntate no-

stra specifica mentio fiat. Et Joannes XXII. Nicolaus V. Eugenius IV. & Clemens VIII. pro nobis Discalceatis Carmelitis concessere non teneri illam reddere portionem, de his, quæ relinquuntur à fidelibus pro ornamentis, missis, anniversariis, pro cultu divino, vestitu, ac victu Fratrum; quod communiter dicitur non teneri quidquam solvere ex his, quæ relinquuntur ad usus privilegiatos. Quod etiam concessit Sixtus IV. bull. 14. pro Minoribus, & bulla 33. pro Prædicatoribus; quod non teneantur solvere decimam de missis, candelis, quæ dantur in manibus Religiosorum, aut de aliis relictis pro ornamentis, libris, & aliis. Joannes à Cruce lib. 2. cap. 9. dub. 5. conclus. 3. Miranda tom. 2. quest. 48. art. 2. Garcia num. 3. Sed ubi hoc clarius habetur, est in bulla Pij V. Etsi Mendicantium multoties citata, ubi sic dicitur: & ubi solvi consuevit, id tantum cera, & aliorum, quæ in aliquibus partibus deferre contigerit tempore, quo defunctorum corpora ad sepulturam deferuntur; non autem de Missis, seu legatis, vel aliis, fratribus ipsis, seu monialibus hujusmodi relictis, aut alias quomodolibet donatis solvi debet: sicque intelligi decretum Concilij Tridentini quoad quartam hujusmodi solvendam debere decernimus; neque ad quartam, seu aliam partem omnium eorum, quæ etiam pro ornamento Ecclesie, palliorum, planetarum, cortinarum, & pannorum, & aliorum, quæ dictis Ecclesiis relinqui, vel dari contigerit, etiam si pro victu fratrum, aut alias relinquuntur, aliquid contribuere teneantur. Similia verba habentur in alia bulla ejusdem

dem Pij V. *Ad hoc nos Deus*, quam supra retulimus, & ita in praxi debere observari communiter tenent Doctores. Covar. *ad cap. ultim. de testam. in 6. Garcia num. 3. Azor. part. 2. lib. 9. cap. 14. quest. 13. Lezana verb. quarta funeralis, num. 7. Bordon. tom. 3. resol. 51. num. 22. Sylvester verbo canonica portio, sine.* Uterque Rodriguez Manuel. *tom. 3. qq regul. quest. 43. art. 1. Hieronym. resol. 18. num. 3. Portel. in respon. mor. part. 2. casu 12. num. 2. Villalob. tract. 31. diff. 7. num. 8. Barbosa supra cap. 24. num. 36. Crux lib. 2. cap. 9. dub. 5. conclus. 3. Pellizzar. tract. 8. cap. 5. sect. 4. num. 160.* Et alij qui afferunt plures declarationes Cardinalium, plures in diversis tribunalibus sententias, plures circa hoc in favorem regularium Rotæ decisiones, quæ videri poterunt in Diana p. 7. *in fine inter decis. Rota.*

Solum
ex his
quæ fu-
nus cõ-
mitan-

232. Quare juxta superius dicta, ac secundum concessionem Pontificum, declarationes S. Congregationis, Rotæ decisiones, & communem Doctorum sententiam, quando sol-

vere tenentur regulares quartam, non debet esse nec de legatis, missis, anniversariis, &c. sed de his solum, quæ funus comitantur; ob idque quarta funeralis dicitur, ut de vino, tritico, pane, cereis, quæ corpus comitantur, vel circa illud in tumulo apponuntur, vel de his, quæ circa crucem, aut cadaver deferri solent, & de his quæ offeruntur, dum corpus in Ecclesia tumulatur. Sed circa hoc consuetudo, ut diximus est observanda, si sit rationabiliter introducta. § Sed nota, quod quando defunctus, qui eligit sepulturam apud regulares, legavit aliquid Ecclesie parochiali, in qua sepeliendus erat; censetur illo legato satisfacere velle parochie, ejusque Curatis ob ea, quæ ipsis ratione quartæ funeralis debebantur. Unde in eo casu non teneri quidquam ex relictis monasterio, ratione quartæ funeralis, detrahere, etiam qui quartam solvere tenentur; docent Lezana *sup. n. 10. Bordon. n. 36. & alij quos refert Barbol. tom. 2. de jure Eccles. lib. 3. c. 24. n. 18.*

